

Olimpiya

www.olimpiyadunyasi.az

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin qəzeti

Nº 9 (1409), 22 - 25 fevral 2019-cu il

Qəzet 2001-ci ildən çıxır.

Bakıda Olimpiya mədəniyyəti və təhsil proqramının təqdimatı keçirilib

Fevralın 21-də Avropa Gənclərinin Yay Olimpiya Festivalının başlanmasına 150 gün qalması münasibətilə "Hilton" otelində Olimpiya mədəniyyəti və təhsil proqramının təqdimatı keçirilib. Tədbirdə Prezident Administrasiyasının gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri

Yusuf Məmmədliyəv, gənclər və idman naziri Azad Rəhimov, təhsil naziri Ceyhun Bayramov, Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin (MOK) vitse-prezidenti Çingiz Hüseynzadə, MOK-un baş katibi Ağacan Abiyev, baş katibin müavini Azər Əliyev, dövlət və hökumət rəsmiləri, həmçinin

Avropa ölkələrinin Azərbaycan-dakı diplomatik nümayəndəliklərinin təmsilçiləri iştirak ediblər. Tədbirdə əvvəlcə Avropa Gənclərinin XV Yay Olimpiya Festivalına, Olimpiya mədəniyyəti və təhsil proqramına həsr olunmuş film nümayiş etdirilib.

(ardı 2-ci səhifədə)

Azərbaycan Gimnastika Federasiyası (AGF) 2018-ci ilin yekunlarına əsasən Beynəlxalq Gimnastika Federasiyası (FİG) tərəfindən 10 ən yaxşı federasiya siyahısına daxil edilib. Beləliklə, AGF artıq ardıcıl ikinci ildir ki, FİG tərəfindən mükafatlandırılan federasiyalar arasında 1-ci yeri tutur.

AGF yüksək səviyyədə təşkil olunmuş gimnastikanın 3 növü üzrə Dünya kuboku yarışları, FİG Akademiyasının bədii, idman və aerobika gimnastikası üzrə məşqçilik kursları, FİG-nin Ali orqanı olan Konqresi, beynəlxalq yarışlar və digər iclasların yüksək səviyyədə təşkili, həmçinin FİG-nin tanıdığı gimnastikanın 6 növü üzrə yarışlarda intizamlı şəkildə qeydiyyatı, aktiv iştirakı Beynəlxalq Gimnastika Federasiyası

Azərbaycan Gimnastika Federasiyası reytingdə birinci olub

tərəfindən bu dəfə də dəyərləndirilmiş və federasiyamız birinciliklə mükafatlandırılmışdır. Qeyd edək ki, özündə 148 federasiyanı birləşdirən FİG-nin reyting siyahısında Azərbaycan

Gimnastika Federasiyası stabil olaraq 2014, 2015 və 2016 -ci illərdə 10 ən güclü federasiyaların sırasında, 2017-ci ildə isə ilk pillədə qoralarlaş.

Avropa Gənclərinin XV Yay Olimpiya Festivalının talismanları təqdim olunub

Fevralın 21-də Azərbaycanda təşkil olunacaq Avropa Gənclərinin XV Yay Olimpiya Festivalının başlanmasına 150 gün qalması münasibətilə tədbir keçirilib.

Gənclər və İdman Nazirliyində təşkil olunan tədbirdə bu mötəbər idman yarışının talismanları olan Cırdan və Bəbirin təqdimatı olub.

Azərbaycan təbiətinin və mədəni irisinin rəmzləri kimi, Avropa Gənclərinin XV Yay Olimpiya Festivalının rəsmi talismanları olan Cırdan və Bəbir ölkəmizin şanlı tarixini və zəngin ənənələrini əks etdirir. Talismanlar 28 illik ənənəsi olan Avropa Gənclərinin Yay Olimpiya Festivalında idmançıları qələbələrə ilhamlandıracaq, azarkeşlərə xoş anlar bəxş edəcəklər.

"Zirvələrə hazırıq" deyəti altında keçiriləcək Avropa Gənclərinin XV Yay Olimpiya Festivalı Bakıda ilk addımlarını atacaq idmançıların gələcək karyeralarında həlledici mərhələ olacaq, gənc idman ulduzlarını bütün dünyaya tanıdacaq.

Məlumat üçün bildirək ki, iyulun 21-dən 27-dək Bakıda keçiriləcək Avropa Gənclər XV Yay

Olimpiya Festivalında iştirak üçün Avropanın 50 ölkəsindən 2500-ə yaxın idmançının iştirakı nəzərdə tutulur. Yarışlar 10 idman növü (bədii gimnastika, atletika, basketbol, velosiped, həndbol, cüdo, üzgüçülük, tennis, voleybol, güləş) üzrə keçiriləcək.

Olimpizm

İndoneziya Olimpiada-2032-yə ev sahibliyi etmək istəyir

İndoneziya 2032-ci ildə keçiriləcək Yay Olimpiya Oyunlarına ev sahibliyi etmək üçün namizədliyini irəli sürüb. Bu barədə İndoneziyanın Antara informasiya agentliyi məlumat yayıb.

İndoneziya ötən il Asiya Oyunlarının uğurlu təşkilindən sonra 2032-ci ildəki olimpiadaya ev sahibliyi etmək qərarına gəlib. Bu ölkənin İsveçrədəki səfiri Muliaman Hadad Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinə (BOK) İndoneziya Prezidenti Coko Vidodanın adından məktub təqdim edib. O bildirib ki, BOK 2018-ci ildə Asiya Oyunlarından və Asiya Paralimpiya Oyunlarından sonra İndoneziyanın təşkilatçılıq qabiliyyətinə bələd olub.

Xatırladaq ki, Koreya Respublikası və Koreya Xalq Demokratik Respublikası da 2032-ci ildəki olimpiadaya birgə ev sahibliyi ilə əlaqədar müraciət etməyi planlaşdırır.

Olimpiya proqramına yeni idman növü daxil ediləcək

Müasir dövrdə gənclər tərəfindən çox sevilən və maraqla qarşılanan brekdans idman növü kimi qəbul edilib.

Brekdans həttə 2024-cü ildə Parisdə keçiriləcək Olimpiya Oyunlarına da daxil olunub. Bu barədə Paris Olimpiya Təşkilatı Komitəsi məlumat verib.

Bundan başqa, 2020 Tokio Olimpiya Oyunlarının proqramına daxil edilən dırmanma, sörfinq və skeytbord da Paris-2024 Olimpiadasının proqramına daxil ediləcək.

Paris-2024 Olimpiya Təşkilatı Komitəsinin sədri Toni Estanqut sözügedən idman növlərinin proqrama salınmasının olimpiadani daha maraqlı və baxımlı edəcəyini bildirib.

Qeyd edək ki, brekdans Buenos-Ayres -2018 Olimpiya Oyunlarının proqramında nümayiş etdirilib. Həmin yarışda kişilər arasında Sergey Çernişev (Rusiya), qadınlardan isə Ramu Kavai (Yaponiya) qızıl medala layiq görülüb.

Psixoloji hazırlıq uğurun əsas hissəsini təşkil edir

Səh. 5

Dünya futbolunun əfsanələri Bakıya gəlir Səh. 2

Atletlərimiz Minsk sınağına hazırlaşırlar Səh. 2

Yerli media nümayəndələrinin akkreditasiyası davam edir Səh. 4

Ölkəmizdə Xocalı faciəsinə həsr olunmuş yarışlar təşkil olunub Səh. 6

ƏZİZ OXUCULAR!

Olimpiya dünyası

na 2019-cu il üçün abunə yazılışı davam edir.

OLİMPIYA DÜNYASI

Abunə yazılışının

3 aylıq qiyməti - 6 manat (1 nüsxə)
6 aylıq qiyməti - 12 manat (1 nüsxə)
12 aylıq qiyməti - 24 manat (1 nüsxə)

Abunə yazılmaq üçün

- ✓ "Azərmatbuatıyayımı" İB-ə (tel: 440 39 83)
- ✓ "Qaya" (tel: 565 67 13)
- ✓ "Səma" (tel: 596 22 97)
- ✓ "City Press" (tel: 437 28 10)
- ✓ "Kaspi" (tel: 432 39 55)

matbuat yayımı firmalarına müraciət edə bilərsiniz

"Olimpiya dünyası" - idmanımızın aynası

Bakıda Olimpiya mədəniyyəti və təhsil proqramının təqdimatı keçirilib

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Mərasimdə çıxış edən MOK-un vitse-prezidenti Çingiz Hüseynzadə tədbirin Avropa Gənclərinin Yay Olimpiya Festivalına 150 gün qalmasına həsr olduğunu bildirdi. O qeyd etdi ki, Avropada yeni layihə olan Olimpiya mədəniyyəti və təhsil proqramı Milli Olimpiya Komitəsi, Təhsil, Gənclər və İdman nazirlikləri ilə birgə hazırlanıb. Avropa Olimpiya Komitəsinin dəstəyi ilə həyata keçirilən layihənin böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirən vitse-prezident artıq qitənin 25 ölkəsinin bu layihəyə qoşulduğunu qeyd edərək deyib: "Bu qəbildən tədbirlər Olimpiya Oyunlarında, Yeniyyətmələrin Yay Olimpiya Oyunlarında məktəblilərin iştirakı əvvəllər də təşkil edilib. Ancaq Avropa festivalları tarixində belə bir layihə ilk dəfə həyata keçirilir. Bununla əlaqədar ekspert qrupu yaradılıb. Yaxşı olar ki, xarici ölkələrin diplomatik nümayəndələri öz ölkələrində bu proqramın yayılmasına, gənclərin bu layihəyə cəlb edilməsinə dəstək versinlər".

Gənclər və idman naziri Azad Rəhimov Azərbaycanın mötəbər idman tədbirlərinə, o cümlədən birinci Avropa, IV İslam Həmrəyliyi oyunlarına, 42-ci Ümumdünya Şahmat Olimpiadasına, Formula 1 yarışlarına, Avropa, dünya çempionatlarına yüksək səviyyədə cv sahibliyi etdiyini deyib. O əmin olduğunu bildi-

rib ki, Avropa Gənclərinin Yay Olimpiya Festivalı da ölkəmizdə yüksək səviyyədə təşkil ediləcək. "Bu gün önəmli bir gündür. Festivalın başlanmasına 150 gün qalır. Bu qısa müddətdə görülməli işlər var. Əminəm ki, bu mötəbər idman tədbiri də ölkəmizdə yüksək səviyyədə keçiriləcək. Bu gün Avropa Gənclərinin Yay Olimpiya Festivalının başlanmasına 150 gün qalması münasibətilə bu mötəbər idman yarışının talismanları olan Cırtan və Bəbir ictimaiyyətdə təqdim edilib. Maskotlar cəmiyyətdə böyük maraqla qarşılanıb", - deyərək nazir vurğulayıb.

Nazir əminliklə bildirib ki, talismanlar 25 illik ənənəsi olan çoxnövlu mötəbər idman yarışında - Avropa Gənclərinin Yay Olimpiya Festivalında idmançıları qələbələrə ilhamlandıracaq, azarkeşlərə xoş anlar bəxş edəcəklər. Azad Rəhimov xüsusi vurğulayıb ki, Avropa Olimpiya Komitəsinə üzv olan 50 ölkədən 49-u Festivalda iştirakını artıq təsdiq edib.

Təhsil naziri Ceyhun Bayramov Azərbaycan dövlətinin ölkəmizdə digər sahələrlə yanaşı, idmana da yüksək diqqət və qayğı göstərdiyini qeyd edib. O, Olimpiya mədəniyyəti və təhsil proqramının Azərbaycanda idmanın və təhsilin təbliğində mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb. Nazir bu proqramın əsas məqsədinin Avropa ölkələrində yeniyyətmə və gənclər arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi, idmanın, təhsilin, mədəniyyətin, eləcə də

Olimpiya hərəkətinin təbliği olduğunu bildirib.

"Layihə çərçivəsində seçilən 49 məktəbin hər biri Avropanın bir ölkəsinə təhkim olunub. Bakı məktəbləri təhkim olunduqları Avropa ölkəsinin mədəniyyəti, tarixi, milli və müasir idman növlərini öyrənəcək, həmçinin qarşılaşmış məktəblərə Azərbaycan mədəniyyəti, incəsənəti, idmanı haqqında məlumat vermək imkanı əldə edəcəklər", - deyərək nazir əlavə edib. Festivalda üç minə yaxın könüllünün iştirak edəcəyini bildirən C.Bayramov bu mötəbər idman yarışının ölkəmizdə könüllülük hərəkətinin inkişafına da müsbət təsirini vurğulayıb.

Təqdimat mərasimi konsert proqramı ilə davam edib.

Olimpiya mədəniyyəti və təhsil proqramı Bakıda təşkil olunacaq Avropa Gənclərinin Yay Olimpiya Festivalı irsi çərçivəsində keçirilir. Proqram Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin Olimpiya Həmrəyliyi Fondunun maliyyə dəstəyi, Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin təşkilatçılığı, "Bakı 2019" Avropa Gənclər Olimpiya Festivalı Əməliyyat Komitəsinin, Təhsil, Gənclər və İdman nazirliklərinin köməyi ilə həyata keçirilir. Proqramın əsas məqsədi Avropa Olimpiya Komitəsinə üzv ölkələrin gəncləri arasında təhsili, mədəniyyəti, idmanı və Olimpiya dəyərlərini təşviq etməkdir.

Gimnastlarımız ABŞ-da 10 qızıl medal qazanıblar

ABŞ-ın Texas ştatının Pleyno şəhərində Ümumdünya Olimpiya Gimnastika Akademiyasının (World Olympic Gymnastics Academy) təşkilatçılığı ilə çempionat keçirilib.

Çempionatda ilk dəfə Azərbaycan idmançıları iştirak ediblər. Beynəlxalq yarış ikiqat Olimpiya çempionu (1988) Valeri Lyukinin şəərəfinə keçirilib. Çempionatda dünyanın müxtəlif ölkələrindən 4000 idmançı iştirak edib. Yarışda hər ölkədən ən güclü idmançıları yer alıb.

12 min tutumlu arenada baş tutan çempionatda Azərbaycan idman gimnastikası üzrə Əli və Hüseyn Xəlilov qardaşları təmsil ediblər.

10 yaşlı Əli Xəlilov mütləq çempion olub və 6 qızıl medalın hamısını qazanıb. 8 yaşlı Hüseyn isə 4 qızıl medalın sahibi olub. Bundan başqa, Hüseyn gümüş medal da qazanıb.

Qeyd edək ki, bu çempionatda Azərbaycan ilk dəfə təmsil olunub.

"Ocaq Sport" idman klubunun gimnastları Macarıstanın paytaxtı Budapeştdə keçirilən bədii gimnastika üzrə "XVIII Gracia Fair Cup" beynəlxalq turnirində uğurla iştirak ediblər.

29 ölkədən 600-dən çox gimnastın iştirak etdiyi yarışda A və B kateqoriyalarında Azərbaycanı 2006-2009-cu və 2012-ci il təvəllüdü gimnastların yarışında 11 idmançı təmsil edib.

Təmsilçilərimizdən ən yüksək nəticəni Kamilla Seyidzadə göstərib. 2007-ci il təvəllüdü atletlərin yarışında A kateqoriyası üzrə mübarizə aparən K.Seyidzadə çoxnövçülükdə Rusiya təmsilçisi Viktoriya İdanovadan cüzi fərqlə geri qalaraq 26,167 xalla ikinci pillədə

qərarlaşıb. Həmin kateqoriyada 2009-cu il təvəllüdlərin yarışında Sofiya Məmmədova 22,034 xalla ikinci olub. Komandamızın aktivinə üçüncü gümüş medalı isə 2012-ci il təvəllüdlülər arasında çoxnövçülük yarışında mübarizə aparən Aygül Abbasova yazdırb.

B kateqoriyasında mübarizə aparən gimnastlar da uğurlu çıxışları ilə yadda qalıblar. Alina Məmmədova 22,400 xalla birinci yerə tutub. 2008-ci il təvəllüdlülərin yarışında Tahirə Tağıyeva 19,033 xalla bürünc medala layiq görüldü.

Turnirdə mübarizə aparən gimnastlarımızın hamısı ilk onluqda yer alıblar. "Ocaq Sport" idman klubunun gimnastlarının Azərbaycan musiqisinin müşayiəti ilə təqdim etdiyi proqramlar tamaşaçılara tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Rusiyanın Moskva şəhərində bədii gimnastika üzrə "Grand Prix" yarışları keçirilib.

Ölkəmizi bu turnirdə qrup hərəkətləri proqramında 2-ci heyətli komandamız təmsil edib. Simarə Cəfərova, Güllü Ağalarzadə, Nərin Qurbanova, Nərin Cahangirova, Ayna Cəfərova və Humay Əliyevadan ibarət qrup komandası həm 4 güz-3 halqa, həm də 5 topla çıxışlarına görə finala vəsiqə qazanıblar. Qızlarımız hər iki çıxış üzrə final mərhələsində 6-cı olublar.

Qrup hərəkətləri komandamız, həmçinin çoxnövçülükdə turniri 5-ci yerdə başa vurub.

Misirdə 4 idmançımız uğurla çıxış edib

Misirin Hurqada şəhərində keçirilən parataekvondo üzrə açıq Afrika çempionatında dörd idmançı ilə təmsil olunan paralimpiya milli komandamızın üzvləri reyting xallarını artırıblar.

Milli Paralimpiya Komitəsinin verildiyi xəbərdən görə, komandamızın kapitanı, 75 kiloqram çəki dərəcəsinə mübarizəyə qatılan Nicat Müslümov K42 və K43 kateqoriyalarında iki qızıl medal qazanıb.

Qadın parataekvondoçulardan Rəyala Fətəliyeva (K44, 49 kq) və Aynur Məmmədova (K44, +58 kq) yalnız final döyüşündə məğlub olaraq yarış gümüş medallarla başa vurublar.

Digər kişi idmançımız Elimxan Manafov (K43, 61 kq) yarımfinalda mübarizəni dayandıraraq

Komanda hesabında millimiz üçün üçüncü yerdə qərarlaşıb. Nicat Müslümov yarışın ən güclü idmançısı seçilib.

Beləliklə, baş məşqçi Fərid Tağızadənin yetirmələri 28 ölkədən 108 idmançının mübarizə apardığı

beynəlxalq reyting turnirini iki qızıl, iki gümüş və bir bürünc medalla başa vurublar.

Dünya futbolunun əfsanələri Bakıya gəlir

UEFA Avropa Liqasının final oyununun Bakıda keçirilməsi ilə əlaqədar martın 3-ü, saat 12:30-da Bakının mərkəzində

"Bakı 2019: Ulduzlar Finalı" adlı möhtəşəm qarşılaşma keçiriləcək. Oyunda yaşıl meydanın yerli və cənubi oyunçuları öz güclərini nümayiş etdirəcəklər. Eydur Qudiyonsen, Maykl Eysen, Anderson Luis de Souza (Deku), Yeji Dudek, Nihat Kahveci, Revaz Arveladze, yerli futbol veteranlarından Vəli Qasimov, Nazim Süleymanovun və digər futbol ulduzlarının iştirakı ilə keçiriləcək oyunda hər komandadan 5 oyunçu meydana çıxacaq, 1 oyunçu isə cəziyyət oyunçular skamyasında oylşəcək. Komandanın heyətinə bir nəfər Region Liqasından, 2 nəfər isə müsabiqə yolu ilə seçiləcək.

Bundan əlavə, Avropa Liqası Final-2019-a həsr olunmuş "İntellektual Kubok"un qalibi olan İTV komandasının kapitanı Tural Dadaşov "böyük oyun"da media nümayəndələrini təmsil edəcək. Paytaxt sakinləri hər kəsə açıq olacaq bu möhtəşəm qarşılaşmanı yalnız izləməyəcək, eyni zamanda, müsabiqədə iştirak etməklə futbol ulduzları ilə eyni meydanı paylaşmaq şansı qazanacaqlar.

2019-a həsr olunmuş "İntellektual Kubok"un qalibi olan İTV komandasının kapitanı Tural Dadaşov "böyük oyun"da media nümayəndələrini təmsil edəcək. Paytaxt sakinləri hər kəsə açıq olacaq bu möhtəşəm qarşılaşmanı yalnız izləməyəcək, eyni zamanda, müsabiqədə iştirak etməklə futbol ulduzları ilə eyni meydanı paylaşmaq şansı qazanacaqlar.

AVRO-2021: millimiz D qrupunda yer aldı

Futbol üzrə qadınlardan ibarət Azərbaycan milli komandasının AVRO-2021-in seçmə mərhələsindəki rəqibləri müəyyən olub.

İsveçrənin Nyon şəhərində UEFA-nın mənzil-qərarqahında keçirilən püşkatma mərasimində 5-ci sətərdə yer alan yığma

D qrupunda mübarizə aparacaq. Vüqar Əsgərinin rəhbərlik etdiyi yığma komanda İspaniya, Çexiya, Polşa və Moldova

komandalarına rəqib olub. Püşkatmada 48 yığma komanda iştirak edib və püşk nəticəsində 9 qrupa bölünüb. Azərbaycan millisi 2009-cu ildə sonra ilk dəfə seçmə mərhələdə qüvvəsini sınayacaq. Eyni zamanda Kosovo da tarixində ilk dəfə püşkdə yer alıb.

Qeyd edək ki, qrup qalibləri və 2-ci yeri tutan on yaxşı nəticəyə malik 3 komanda final mərhələsinə vəsiqə qazanacaq. Digər 6 kollektiv isə 2021-ci ildə İngiltərə keçiriləcək yarışa düşmək üçün pley-off oynayacaqlar.

Milli komandamız baş məşqçi Nazim İsmayılov və Teymur Qasimovun rəhbərliyi ilə mübarizə aparacaq.

Turnirdə yarışların idarə olunmasında ölkəmizi respublika dərəcəli hakim, atletika üzrə Azərbaycan hakimlər kollegiyasının sədr müavini Ceyhun Hüseynov və Kənan Məhərrəmov təmsil edəcəklər.

Qılıncoynadanlarımız Focciada yarışacaqlar

Qılıncoynadanlarımız İtaliyada keçiriləcək Avropa birinciliyində iştirak edəcəklər. Şpaqa və sabilya üzrə yığma komandamız fevralın 22-də İtaliyanın Focci şəhərində keçiriləcək yeniyyətmə və gənclər

lər arasında Avropa birinciliyində yarışacaqlar. İdmançılarımız martın 3-dək davam edəcək qitə birinciliyində həm şəxsi, həm də komanda yarışlarında mübarizə aparacaqlar.

Pəhləvanlar Qran-pri yarışlarında

Fevralın 23-24-də Macarıstanın Györ şəhərində yunan-Roma gülüşü üzrə "Qran-pri" keçiriləcək. Reyting xarakterli turnirdə ölkəmizi 3 pəhləvan təmsil edəcək. Baş məşqçi Şaban Donatın rəhbərliyi altında Murad Məmmədov (60 kq), İslam Abbasov (87 kq) və Sabah Şərioti (130 kq) Macarıstanda mübarizə aparacaq.

Atletlərimiz Minsk sınağına hazırlaşır

Atletlərimiz fevralın 26-27-də Minskə keçiriləcək beynəlxalq yoldaşlıq turnirində iştirak edəcəklər. Turnirdə ölkəmizi Günel Hüseynova, Lamiyə Vəliyeva, Fəxryyə Tağızadə, Yelena Pextireva, Sabina Zralova, Teymur Salahzadə, Rüstəm Məmmədov, Ramiz Məlikov, Fizuli Talıbov və Aydın Bədəlov təmsil edəcəklər. İdmançılarımız turnirdə qaçış (60 m, 200 m, 400 m, 4x200m estafet), uzunluğa, hündürlüyə, içtəkanla tullanma və nüvəitələmə yarışlarında məharətlərini nümayiş etdirəcəklər.

“Uşaq və gənclərin fiziki və mənəvi inkişafı”

İnsan həyatını məqsədsiz təsəvvür etmək olmaz. Xüsusi müəyyən peşə sahəsində çalışanlar da im vaxtında irəliləmək, bilik və bacarıqlarını artırmaq istəyirlər.

Təmsil etdikləri ölkəni bütün dünyada tanıdan idmançılar da həmişə konkret hədəfə çatmağa can atırlar. Bu, həm məşq zamanı, həm də yarışlarda özünü göstərir. İdmançı çalışır ki, məşqçinin verdiyi tapşırığı nəinki dəqiq və vaxtında, həm də gözəlindən daha yaxşı şəkildə yerinə yetirsin. Məqsəd isə böyük titullara sahib olmaq, Avropa, dünya, hətta Olimpiya çempionu adını qazanmaqdır. Yəni idmançı bu ali məqsədlərə çatmaq üçün dərk edir ki, əvvəlcə, kiçik hədəfləri dəf etməklə lazımdır. Axı birdən-birə heç kim olimpiada qızılına layiq görüləməyib. Bu, böyük səbr, iradə və dözümlülük tələb edir. Sadaladığımız amillər isə birbaşa olaraq psixoloji vəziyyətlə bağlıdır. Yeni psixoloji durum qaydasında olmasa, səbr, iradə, dözümlülük də, şübhəli ki, yerli-yerində olmayacaq.

Sevindirici haldır ki, bu gün ölkəmizdə idman və bədən tərbiyyəsinin inkişafı dövlətin əsas prioritetləri sırasındadır. Yeniyetmə və gənclərimiz idmanın müxtəlif növlərinə maraqlıdır, bu və ya digər idman növü ilə məşğul olurlar. Şübhəsiz ki, bütün idmançılar kimi yeniyetmə və gənclərin, xüsusilə idmana yeni başlayanların fəaliyyətlərində psixoloji hazırlıq xüsusi yer tutur.

İdmanla məşğul olmaq yeniyetmələrin həyatında mühüm rol oynayır

Yarış zamanı idmançıların hərəkətləri hücum, əks-hücum və müdafiə ilə təzahür olunur. Yəni onlar ya birbaşa hücum edir, ya rəqibin öz gücündən istifadə edərək əks-fənd tədbiq edir, ya da sadəcə, müdafiə olunurlar. Maraqlıdır ki, bu davranış formalarının xarakterli bir bağlılığı varmı?

Bəs, görəsən, hamı yaxşı idmançı ola bilərmi? Bunun üçün insanda hansısa xüsusi keyfiyyət olmalıdır? Psixoloji durum yerində olmayan, illər əvvəl çox güclü sarsıntı keçirən və hələ də onun təsiri qalmaqda olan idmançı çempion ola bilərmi? Bu və bizi maraqlandıran digər suallara cavab tapmaq üçün psixologiya elmləri doktoru, Bakı Dövlət Universitetinin Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin müəllimi Müşviq Mustafayevlə həmsöhbət olduq. Müşviq müəllim ilk növbədə yeniyetmə və gənclərin həyatında idmanın oynadığı mühüm roldan danışdı: “Yeniyetmə və gənclərin psixologiyasına bələdəm. Yeniyetməlik dövrü insan ömründə ən mühüm və mürəkkəb mərhələlərdən biri sayılır. İnsanın gələcək həyatı bir çox hallarda məhz yeniyetməlik dövründə atdığı addımlardan asılı olur. Bu mənada yeniyetməlik dövrü xüsusi həssaslıq, diqqət və valideyn nəzarəti tələb edən bir perioddur. Yeniyetmə və gəncin həyatı nə qədər sağlam, düzgün olarsa, bu, onun üçün bir o qədər yaxşıdır. Onlar gününün təqribən 20 faizini dərslərə sərf edirlər. Bəs, yerdə qalan boş vaxt? Axı yerdə qalan vaxt da necə keçməlidir. Bunun

üçün yaxşı olar ki, şagird, tələbənin həvəs göstərdiyi, maraqlandığı bir və ya bir neçə məşğuliyyət sahəsi olsun. Məsələn, musiqi və rəssamlıqla məşğul olsunlar, dil

fiziki və ya psixoloji göstəricilər də əsas götürülür. Bu sadaladığımız hallar yarış zamanı idmançının rəqibdən geri qalmasına təsir edir. Mütəxəssislər təsdiq edirlər

Psixoloji hazırlıq uğurun əsas hissəsini təşkil edir

öyrənsinlər. Bunlar arasında idmanla məşğul olmaq da xüsusi yer tutur. Yeniyetmə və gənclər saat yarım, iki saat zallarda idmanın hansısa növü ilə məşğul olurlar. Əlbəttə, enerji sərf olunur. Ona görə də nə olursa olsun, evə gəlib dincəlməyə, itirilmiş enerjini bərpa etməyə çalışırlar. Nəticədə bəzi həmyaşdlarından fərqli olaraq tüfeyli həyat tərziindən, zərərli vərdişlərdən uzaq olurlar. Bu isə asudə vaxtın səmərəli keçirilməsi deməkdir. İdmanla məşğul olmağın növbəti müsbət cəhəti isə insanın xarakterində, davranışında özünü göstərir. Müşahidələr göstərir ki, idmanla məşğul olanlar daha möhkəm xarakterli, qətiyyətli, həmcinin köməksevər olurlar, böyük-kiçik yerini bilir, öz hərəkətlərində nizam-intizamı, səliqəni gözləyirlər. Bu, çox yaxşı haldır. Təcrübədən bir faktı deyim, bəzən qrupda götürsən ki, tələbələrə bir qismi digərlərindən fərqlənir-dərsə heç vaxt gecikmir, səliqəli geyinir, zərərli vərdişlərdən istifadə etmir, nizam-intizam qaydalarını gözləyir və s. Sonradan məlum olur ki, həmin gənclər peşəkar idmanla məşğuldurlar. Bu mövzuda bir məsələyə xüsusi diqqət yetirmək istəyirəm: insanın tək olanda etdiyi davranışlarla, kollektiv arasında olan davranışları çox zaman üst-üstə düşür. Bu, psixoloji təsir vasitələri ilə, daha dəqiq desək, təqlidə bağlıdır. İnsan müəyyən qrup arasında olarkən istərsə istəməz ətrafdakıların etdiyini edir. Məsələn, biz ekran qarşısında futbol matçlarını çox rahat, stadiona isə böyük coşğu, emosiyaya ilə izləyirik. Lakin çalışmaq lazımdır ki, təqlid edəndə də mümkün qədər müsbət halları təqlid edək və hansı kollektivə düşdüyümüzü dərk edək”, - deyərək müsahibimiz bildirdi.

“Həm qələbə, həm də məğlubiyyət birbaşa psixoloji faktorla bağlı olan məsələdir”

Aydındır ki, idmançılar həmişə qələbə üçün çalışırlar. Lakin danılmaz faktır ki, idman yarışlarında həmişə qalib gəlmək mümkün deyil. Hər bir idmançı qələbə sevinci kimi, məğlubiyyət acısını da yaşaymalıdır. Sözsüz ki, məğlubiyyətə səbəb olan əsas vasitələr arasında texniki-taktiki,

ki, idmançıda texniki-taktiki, fiziki və psixoloji hazırlıq paralel inkişaf etməlidir. Elə Müşviq müəllim də bu fikirdədir. O, bu üç hazırlıq arasındakı əlaqəni üçayaqlı masaya bənzədir. Əgər bir yerə çatışmazlıq varsa, bu, mütləq özünü göstərəcək. “İlk növbədə onu deyim ki, idmançının həmişə qələbə arzulanması heç də təsadüfi deyil. Bu xüsusiyyət tək idmançılara yox, bütün insanlara aiddir. Hər birimiz istəyirik ki, çəkdiyimiz əziyyətin qarşılığını görək. Gündəlik həyatımızda qarşımıza müəyyən məqsəd qoyaraq ona çatmaq üçün əzmkarlıqla çalışırıq. Psixologiyada bu hal xoşxassəli aqressiya ilə müşahidə olunur. Əlbəttə, xoşxassəli aqressiya idmançılara da şamil olunur. Onlar həmişə qalib olmaq istəyir, qələbə üçün çalışırlar. Çox idmançı təsdiqləyər ki, onların bəzi çıxışları, qələbələri heç bir çətinlik çəkmədən, asanlıqla başa gəlir. Məsələn bəzən basketbolçu çox rahatlıqla topu səbətədən keçirir, atıcı bütün güllələri “12”yə vurur, boksçu ringdə elə hərəkət edir, zərbələrdən o qədər ustalıqla yayınır ki, elə bil, qarşısındakı idmançı deyil. Əslində bunların hamısı düzgün hazırlığın göstirdiyi özününamla bağlıdır. İdmançının qələbəsi isə daha çox hücum taktikası ilə mümkün olur. Yəni hücumda daha çox meyilli olanlar, müdafiə məxanizmini tədbiq edənlərə nisbətən daha üstün olurlar ki, bu da tam təbiiyədir. Hətta belə deyirlər ki, inam qələbənin yarısıdır. Doğrudan da, idmançının elə ilk dəqiqələrdən hücum etməsi onun özünə olan inamdan xəbər verir və bu, çox vaxt qarşı tərəfə psixoloji mənfi təsir edir. Ona görə də o, udulur. Bəzən isə idmançılar öz arzularına çatırlar. Bu, bir sıra hallarda məhz psixoloji durumun qaydasında olmaması ilə bağlıdır. İdmançının rəqiblə qarşılaşan zaman üzündə yaranan emosiya, o cümlədən gözəldəki ifadə artıq çox şeydən xəbər verir. Bəzən rəqibin sadəcə, zahiri görkəmi, bəzən isə statusu qarşı tərəfdə qorxu yaradır. Ancaq bu, rəqiblə yox, qorxan idmançının özü ilə bağlı olan məsələdir. Belə ki, həmin idmançıda özünüqiyəmləndirmə aşağı olur. Əgər idmançı özünü və düşüncəni situasiyanı düzgün qiymətləndirə bilmirsə onun udulması heç də təəccüblü

deyil. Bu vaxt psixoloqlar idmançının köməyinə gəlməlidirlər. Onlar xüsusi açar sözlərdən istifadə etməklə idmançıda özünəinamı hissi aşılmalıdır. Məsələn psixoloq bir idmançı ilə onun rəqibini müqayisə edərək deməlidir ki, siz bərabər gücdəsiniz. “Hər ikiniz iki ayağı, iki əli, bir başı var. Hər ikiniz şüurlu və bacarıqlısınız”, - kimi sözlər əksər hallarda yardıma çatır. Həm qələbə, həm də məğlubiyyət birbaşa psixoloji faktorla bağlı olan məsələdir. Amma bir şeyi yadda saxlamaq lazımdır ki, özünəinamla lovgalıq eyniləşdirmək qətiyyətli düzgün deyil. Lovgallıqla qələbə qazanmaq olmaz”, - deyərək müsahibimiz bildirdi.

Müşahidə göstərir ki, çox zaman idmançılar vətəndə qalib gəlsələr də, xarici ölkədə həmin rəqiblərinə udulurlar. Bu hal daha çox futbol qarşılaşmalarında olur. Müşviq Mustafayev fikrincə, bu da məhz düşüncənin situasiyaya gec uyğunlaşmadığıdır. “İnsan evində özünü necə rahat, sər-

Sadəcə, məşqçi-müəllimlər idmançılarla çox işlədikləri üçün onlarla profilaktik söhbətlər apara bilərlər. Bu isə hələ psixoloji hazırlıq demək deyil. Onda psixoloq nəyə lazımdır ki? Təsadüfi deyil ki, Qərbdə bu sahəyə xüsusi diqqət göstərilir. Xüsusilə böyük yarışlar ərzində komandalara təcrübəli psixoloqlar dəvət edilir. Hətta ayrıca bir idman psixologiyası sahəsi var. Belə ki, hər psixoloq da idmançı ilə işləyə bilməz. Bunun üçün onun idman sahəsində olması məqsəduyğundur. Bu tendensiya yavaş-yavaş ölkəmizdə inkişaf edir. Çox sevindirici haldır ki, Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyyəsi və İdman Akademiyasında bu gün həm də psixologiya ilə bağlı xüsusi sahə tədris olunur. Hazırda idman psixoloqu kimi fəaliyyət göstərən mütəxəssislərimiz kifayət qədərdir. Bu, olduqca yaxşıdır. İdmançılarımızı qazandıq qələbələrə psixoloqlarımızın da rolu az deyil”, - deyərək təcrübəli psixoloq qeyd etdi.

qorxmamalı, ona etik normalarla yanaşmalıdır. Müəllim isə tələbəsinə ağır formada cozalandırma deyil. Bu, psixoloji travmalara səbəb ola bilər. İdmançının öz müəlliminə inanması da olduqca vacib məsələdir. Məşqçi elə etməlidir ki, idmançı həmişə müəlliminə, həm də özünə inansın. Amma bu, tələbdən fərqli olaraq məntiqi arqumentlərə əsaslanmalıdır”, - deyərək Müşviq müəllim bildirdi.

Potensialın müəyyənəşdirilməsi vacibdir

Bəzən elə olur ki, idmançı bir məğlubiyyətə görə depressiyaya düşür. Bu, hal onun məşqlərdən soyumasına və karyerasını yarımçıq qoymasına gətirib çıxarır. Əgər idmanda məğlubiyyət qaçılmazdırsa, onda necə etmək olar ki, idmançı depressiyaya düşməsin? Sualımza cavab verən Müşviq müəllim bu barədə dedi: “Psixoloqlar depressiyanı “ruhun soyuqdeyməsi” adlandırırlar. Bu,

bəst, təhlükəsiz hiss edirsə, bu, idmanda da belədir. Ancaq çalışmaq lazımdır ki, hər mühitə adaptasiya olunmağı bacarasın. Məsələn, mən bir müəllim kimi həm öz fakültəmdə, həm də digərlərində, o cümlədən jurnalistika fakültəsində dərs keçirəm. Əlbəttə, mühitlər fərqlidir. Lakin bilirəm ki, keyfiyyətli nəticə üçün hər mühitə uyğunlaşmaq lazımdır”, - deyərək psixologiya elmləri doktoru fikirlərini bildirdi.

“İdman sahəsində fəaliyyət göstərən psixoloqlar kifayət qədərdir”

Yarış zamanı idmançıya psixoloji dəstək olmaq vacib şərtidir. Bu vəziyyətdə daha çox məşqçi-

Şəxsiyyətlərə münasibətlər necə dəyişə bilər?

Yaxşı, bəs idmançı-məşqçi münasibətləri necə tənzimlənməlidir? Məşqçi necə etməlidir ki, yetirməsi ona inansın? Bunun üçün o, ilk növbədə özü idmançıya nümunə olmalıdır. Həmsöhbətimizin fikrincə, “yüz çəitməkdən, o cümlədən yaxşıdır” prinsipi burada da özünü doğruldur. “Tərəflər arasında münasibət psixologiyanın geniş və vacib bir hissəsi olan “şəxsiyyətlər arasında münasibətlər” öyrənir. Şəxsiyyətlər arasında münasibətlər tərəflərin cəmiyyətdə oynadığı rola, tutduq statusa görə dəyişə bilər. Həm valideyn-övlad, həm də məşqçi-idmançı münasibətlərində vəziyyə

ona görədir ki, depressiya hər insanda ola bilər, lakin onu dəf etməyi də bacarmaq lazımdır. Etiraf etməliyik ki, idmançının depressiyaya düşməsi o qədər də arzuolunan deyil. Çünki o, bir yarışdan bir müddət sonra başqa bir yarışa gücünü sinaya bilər. Həmin müddət isə depressiyanı aradan qaldırmaq üçün o qədər də çox deyil. Bunun üçün ilk növbədə məğlubiyyətin səbəblərini müəyyənəşdirilməlidir. Nəticədə iki variant ola bilər. Birincisi odur ki, idmançının bu sahəyə həvəsi çox olsa da, potensialı yoxdur. İkinci halda isə həmin potensialı lazımı səviyyəyə yüksəltməyə çalışmaq lazımdır. Belə vəziyyətdə onlara məsləhət görərdim ki, özlərinin bacarıqlarını müəyyənəşdirdinsinlər, yalnız həvəsləri olan istiqamətdə formalaşsınlar. Ola bilsin ki, kiminsə idmana həvəsi var.

Amma yaxşı idmançı olmaq üçün potensial kifayət etmir. Unutmamalıyıq ki, hər bir insan onu digərlərindən fərqləndirən müəyyən xüsusiyyətlərə malikdir. Əsas məsələ həmin “sırrı” ortaya çıxarmaq və ondan yararlanmağı bacarmaqdır”.

Söhbətimizin sonunda psixologiya üzrə elmlər doktoru Müşviq Mustafayev idmançılara maraqlı tövsiyə ünvanladı. “İdmançıların işləri heç də asan deyil. Onlar növbəti rəqibləri ilə, həm də bəzən özləri ilə mübarizə aparmalı olurlar. İllərlə çalışıb, yüksək nəticələr əldə edirlər. Ancaq bir məsələ də var ki, idmançıların bir qismi böyük nailiyyətlərdən sonra bununla kifayətlənib, idmandan uzaqlaşır. Yaxşı olar ki, onlar yenə çalışsınlar, daha yaxşı nəticəyə və ya həmin nəticəni təkrarlamaq üçün mübarizə aparınsınlar. Hətta Olimpiya çempionu olduqdan sonra da ikinci dəfə eyni zirvəni fəth etmək mümkündür. Onlar əzmkar, mətin olmaqla yanaşı, həm də gənc nəslə nümunə olmalıdırlar”, - deyərək həmsöhbətimiz bildirdi.

Müşviq müəllimlə söhbətimizdən məlum oldu ki, idmanda psixoloji hazırlıq olduqca mühüm amildir. İdmanla məşğul olmaq insanı psixoloji cəhətdən iradəli, xarakterli etməklə yanaşı, psixoloji durumun qaydasında olması da birbaşa yarışda idmançıya kömək olur.

Kenan Novruzov

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap edilir.

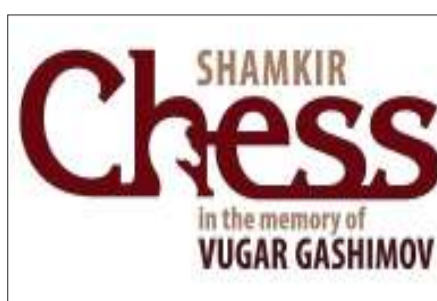
Şahmatçımız İddiaçılar turnirində iştirak edə bilər

Beynəlxalq Şahmat Federasiyası (FIDE) 2020-ci ildə keçiriləcək İddiaçılar turnirində iştirak etmək üçün şərtləri açıqlayıb.

İddiaçılar turnirində bu dəfə 8 şahmatçı iştirak edəcək. Artıq turnirin bir iştirakçısı məlumdur. Belə ki, amerikalı Fabio Karuana ötən ilin sonunda şahmat tacı uğrunda keçirilən final matçının iştirakçısı kimi turnirə bərbəsa vəsiqə qazanıb. İki yer dünya kubokunun finalçılarna verilecək (əgər finalçı Maqnus Karlsen ya Karuana və ya hər ikisi olarsa, o zaman turnirdə

onlardan sonra gələn ən yaxşı noticə göstərmiş şahmatçı). Daha iki yer FIDE Qran-Prisi seriyasında ən yüksək noticə göstərən şahmatçılar üçün ayrılacaq. Qalan üç yerin sahibi isə Men adasında 160 şahmatçının iştirak edəcəyi "Grand Swiss" turnirinin qalibi, ən yüksək orta reytingi olan şahmatçı (2019-cu ilin fevralından 2020-ci ilin yanvarına qədər), Karlsen və Karuanadan sonra) və təşkilatçı tərəfindən seçiləcək oyunçu olacaq.

Şahmatçılarımızın İddiaçılar turnirində iştirakına gəlincə, onu qeyd etməliyik ki, Azərbaycan şahmatçısı Şəhriyar Məmmədovun bu nüfuzlu yarışa vəsiqə əldə etməsi üçün real şansı var.

Vüqar Həşimovun xatirəsinə həsr olunmuş "ShamkirChess" superturniri bu il də keçiriləcək. İlk tur martın 31-də nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, "Shamkir Chess" 2014-cü ildən keçirilir. Əvvəlki 5 superturnirdən 3-də qalib adını dünya çempionu Maqnus Karlsen, qalan 2-də Şəhriyar Məmmədov qazanıb.

Müsahibə

Martın 2-3-də Polşanın paytaxtı Varşava şəhərində cüdo üzrə Avropa turniri keçiriləcək. 35 ölkədən 291 cüdoçunun mübarizə aparacağı yarışda ölkəmizi müxtəlif çəki dərəcələrində 19 idmançı təmsil edəcək.

Balabəy Ağayev, Davud Məmmədov, Oruc Vəlizadə, Əhməd Yusifov (hamısı 60 kq), İbrahim Əliyev, İlkin Babazadə, Mehman Sadiqov, Nurlan Osmanov (hamısı 66 kq), Kərim Allahverdiyev, Kənan Quluzadə (hər ikisi 73 kq), Afiq Səfərlı, Fəqan Quluzadə, Aras Ağayev, Naim Hüseynov (hamısı 81 kq), Qurban Qurbanov (90 kq), Kərim Abdullaxanlı (100 kq), Rüstəm Kotsəyev, Şahin Qəhrəmanov, Ayxan Cəfərov (+100 kq) medallar uğrunda mübarizə aparacaqlar. Yarışa hazırlıq və bizi maraqlandıran bir neçə sualla bağlı milli komandanın köməkçisi Mehman Əzizovun fikirlərini öyrəndik.

- Mehman müəllim, yarışa hazırlıq barəsində nə deyirsiniz?

"Yarış çoxları üçün sınaq xarakterlidir"

Hazırlıqları normal saymaq olar. Baş məşqçi Ruslan Maşurenko və mənim rəhbərliyimlə idmançıların hazırlığı yüksək səviyyədə davam edib. Ancaq hazırlıq hər şey demək deyil. Təkcə məşqlərə əsasən noticə barədə fikir demək çətindir.

- Varşava sınağında idmançıların hər biri mükafat uğrunda yarışacaq. Daha çox hansı çəki dərəcəsinə medala ümid bəsləyirsiniz?

Məsələn, 60 kq çəki dərəcəsinə çıxış edən Oruc Vəlizadə ən perspektivli idmançılardan biridir. İnanıram ki, o, mükafatçılar sırasında yer alacaq. Bundan başqa Nurlan Osmanov da bacarıqlı, öz texnikası ilə fərqlənən cüdoçulardandır. Amma gəncdir, ola bilsin ki, təcrübəsi kifayət qədər deyil. Nurlan Osmanova da ümidlərimiz böyükdür. 66 kq çəki dərəcəsinə gülüşən idmançımız bu

yarışda fərqlənə bilməyə, onun gələcəyi parlaqdır. Kənan Quluzadə, Mehman Sadiqov, Şahin Qəhrəmanov da fəxri kürsüdə yer tutmaq əzmindədir.

- Yarışda Olimpiya çempionumuz Naim Hüseynovun oğlu Naim Hüseynov da gücünü sınaqcaq. Onunla bağlı nə deyə bilərsiniz?

Naim də potensialı idmançıdır. Ancaq doqquz deyə bilmərəm ki, noticə qazana biləcək, ya yox.

Belə düşünürəm ki, yarış çoxları üçün sınaq xarakterlidir. Naim Hüseynov da sınaqcaq. Bir sözlə, Avropa turnirindən sonra məlum olacaq ki, kim hansı bacarığa, təcrübəyə sahibdir.

Kənan Vüqarəv

Gülüş üzrə Azərbaycan çempionatı keçirilir

"Sərbəst" İdman Olimpiya Mərkəzində sərbəst və yunan-Roma gülüşü üzrə yeniyetmə və gənclər arasında Azərbaycan çempionatı keçirilir. Yarışlara fevralın 19-da start verilib. Birinciliyin ilk günündə 45, 48, 51, 55, 60, 65 və 71 kq-da çıxış edən 200-ə yaxın yeniyetmə yunan-Roma gülüşçüsü mübarizə aparıb.

Fevralın 19-da Azərbaycan çempionatının açılış mərasimi keçirilib. Mərasimdə AGİN-in İdman prezidenti Namiq Abdullayev çıxış ediblər. Onlar yarış iştirakçılarna uğurlar arzulayıb və mükafatçıların müvafiq yığmalara cəlb olunaraq, ölkəmizi Avropa və dünya çempionatlarıyla yanaşı, iyulda Bakıda təşkil olunacaq Avropa Gənclərinin Olimpiya Festivalında təmsil edəcəyini qeyd ediblər. Açılış mərasimi başa çatdıqdan sonra medal görüşlərinə start verilib.

İkinci yarış günündə yunan-Roma gülüşü üzrə 80, 92 və 110 kq-da, sərbəst gülüş üzrə isə 45, 48, 51 və 55 kq-da 160-a yaxın yeniyetmə pöhləvan qüvvəsini sınaqcaq.

Yarışın üçüncü yarış günündə 60, 65, 71, 80, 92 və 110 kq-da çıxış edən yeniyetmə sərbəst gülüşçülər mübarizə aparırlar. Altı çəkiddə ümumilikdə, 141 pöhləvan qüvvəsini sınaqcaq. Beləliklə, yarışların ilk 3 günündə mübarizə aparın yeniyetmə pöhləvanların mübarizəsinə yekun vurulub.

Bu gün və sabah gənc gülüşçülər arasında ən güclülər böllü olacaq.

Gülüş üzrə Azərbaycan çempionatına fevralın 23-də yekun vurulacaq.

Bu il aprelin 26-28-də dördüncü dəfə keçiriləcək Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisi üçün yerli media nümayəndələrinin akkreditasiyasına dair sənəd qəbulu davam edir.

Yerli media nümayəndələrinin akkreditasiyası davam edir

Proses fevralın 28-də saat 17:00-da başa çatacaq.

Azərbaycan Qran-Prisi də daxil olmaqla, bütövlükdə 2019-cu il Formula 1 dünya çempionatında yer alan hər bir yarış üçün media nümayəndələrinin akkreditasiyası Beynəlxalq Avtomobil Federasiyası (FIA) və Formula One Management (FOM) şirkəti tərəfindən kurasıya olunur.

Yerli media nümayəndələrinin yarışa qeydiyyatı "Bakı Şəhər Halqası" Əməliyyat Şirkətinin (BŞH) vasitəçiliyi ilə həyata keçirilir. Qeydiyyatdan keçmək istəyən jurnalistlər BŞH-nin rəsmi veb-səhifəsinə daxil olaraq müvafiq formanı doldurmalı və tələb olunan sənədləri sistemə yüklədikdən sonra onlayn qaydada müraciət etməlidirlər. Natamam və ya vaxtından gec göndərilmiş müraciət formaları nəzərə alınmayacaq.

22 illik dünya rekordunu yeniləyib

Atletika üzrə 1500 və 5000 metr məsafəyə qaçış yarışlarında yeni dünya rekordları qeydə alınıb.

1500 metr məsafəyə qaçış yarışında yeni dünya rekordunu efiopiyalı Samuel Tefera müəyyənləşdirib. O, İngiltərənin Birmingem şəhərində keçirilən dünya qış turunun - Müller Qran-Prisində məsafəni 3 dəqiqə 31.04 saniyəyə qət edərək yeni dünya rekordunun sahibi olub. İdmançı bu noticə ilə məraəkəşli Hışam El Qerrucun 22 ildir yenilməz olan rekordunu 0.14 saniyə geridə qoyub.

Bundan başqa, həm kişilər, həm də qadınlar arasında 5000 metr məsafəyə qaçış yarışlarında da yeni dünya rekordunu müəyyən olunub. Hər iki göstərici Monakoda keçirilən Herkules qaçışında qeydə alınıb. Qadınların yarışında hollandiyalı Sifan Həsən finiş xəttini 14 dəqiqə 44 saniyə noticə ilə keçib. Kişilərin yarışında isə İsveçrəli atlet Julien Vanders 5000 metr məsafəni 13 dəqiqə 29 saniyəyə qət edib.

Xatırladaq ki, 22 yaşlı Julien Vanders bir neçə gün əvvəl britaniyalı Mo Farahın Avropa yarımmarafon rekordunu da yeniləmişdi. İyirmi iki yaşlı atlet Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində keçirilən yarımmarafon yarışında 59 dəqiqə 13 saniyə noticə ilə qalib gəlmişdi.

Tələbələr XIV Respublika Universiadası başlayır

Martın 1-də ali təhsil müəssisələrinin tələbələrinin XIV Respublika Universiadası start götürəcək. Universiadanın şahmat, dama, stolüstü tennis, voleybol, atletika üzrə yarışları qızlar və oğlanlar arasında keçiriləcək. Basketbol, cüdo, sərbəst gülüş, yunan-Roma gülüşü üzrə turnirlərdə isə yalnız oğlanlar mübarizə aparacaqlar. "Gənclik" Könüllü Tələbə İdman Cəmiyyəti Respublika Şurasının sədri Tofiq Xanəliyev bildirib ki, builki universiadanın yarışları Bakı ilə yanaşı, Gəncədə də keçiriləcək. Gəncə 2019-cu il üçün Avropa İdman Şəhəri titulu layiq görülüb. Bu münasibətlə universiada çərçivəsində cüdo, stolüstü tennis, şahmat yarışları Gəncədə təşkil ediləcək. Universiada yarışları oktyabrda başa çatacaq.

Avropa çempionatı üçün birgə ərizə

Polşa, Belarus və Litvanın həndbol federasiyaları kişilər arasında 2026-cı ildəki Avropa Çempionatına birgə ev sahibliyi etmək üçün Avropa Həndbol Federasiyasına ərizə göndərməyi qərara

alıb. Ev sahibinin hansı ölkə olması 2021-ci ildə elan ediləcək.

Polşa 2016-cı ildə də kişilər arasında həndbol üzrə Avropa çempionatını qəbul etmişdi. Bu səbəbdən müsbət cavab əldə edəcəyinə böyük ümid bəsləyir. Ölkə həmçinin, coğrafi anlamda da uğurlu istiqamətdədir.

Uelsli futbolçu Madriddən uzaqlaşacaq?

Madrid "Real"-in futbolçusu Qaret Beyl yayda Madrid təmsilçisindən ayrılı bilər. "Kral klubu"-nun prezidenti Florentino Peresin 29 yaşlı hücumçunu 120-150 milyon avroya satmağa hazır olduğu bildirilir. Qeyd edək ki, uelsli ulduz ilə "Yuventus" və "Mançester Yunayted"-in maraqlandığı iddia olunur. Onun "Real"-la hazırkı müqaviləsi 2022-ci ilin iyununda başa çatır.

rəsmi saytında yayılan xəbərə görə, almaniyalı yarımmüdafiəçinin əməliyyatı uğurlu keçib. Xediranın 1 ay meydana çıxma bilməyəcəyi açıqlanıb.

Qeyd edək ki, bu mövsüm 15 oyunda meydana çıxan Xedira 2 qol vurub, 1 qol ötürməsi edib.

Argentinədən kapitanlıq sarğısını aldılar

"İnter"-in futbolçusu Mauro İkardi tibbi müayinədən keçib.

Əməliyyat uğurlu keçib

Ürəyində problem aşkarlanan "Yuventus"-un futbolçusu Sami Xedira əməliyyat olunub. Klubun

26 yaşlı hücumçuda ciddi zədə aşkarlanmayıb. Qeyd edək ki, İkardi zədə səbəbindən "Sampdoriya" ilə matçı buraxıb.

Xatırladaq ki, "İnter" yeni müqavilə məsələsində razılığa gələ bilmədiyini argentinəli oyunçudan kapitanlıq sarğısını alıb.

Qış Olimpiya oyunlarının tarixi

(əvvəli ötən saylarımızda)

Hokkey turnirində

Sankt-Moris Olimpiadasının hokkey turnirində liderlik yenə Kanada yığmasında idi. Onlar hələdici matçlarda mübahisəsiz üstünlüyə malik idilər. Kanada idmançıları üçüncü dəfə Olimpiya çempionu adına sahib oldular.

III Qış Olimpiya Oyunları

4-15 fevral, 1932-ci il (Leyk-Plesid)

III Qış Olimpiya Oyunlarında 17 ölkədən 252 idmançı iştirak edirdi. Qeyd edək ki, iştirakçılardan 160-ı Amerika və Kanada təmsilçisi idi.

Proqram

Proqrama konkisürmə, buz üstündə hokkey, fiqurlu konkisürmə, bobsley yarışları salınımışdı. III Qış Olimpiya Oyunlarının proqramında dəyişiklik edilməmişdi.

Nəticələr

Qeyri-rəsmi komanda hesabında öldə olunan medalların əksəriyyəti ABŞ idmançılarına məxsus idi. Skandinaviya ölkələrinin idmançıları qış idmanı tarixində ilk dəfə idi ki, məğlubiyyət acısı dadırdılar.

ABŞ 85 xalla (12 medal- 6 qızıl, 4 gümüş və 2 bürünc) I, Norveç 68 xalla (10 medal- 3 qızıl, 4 gümüş və 3 bürünc) II, Kanada 46 xalla (7 medal- 1 qızıl, 1 gümüş və 5 bürünc) III yeri tutdular.

aldı. Marafon yarışlarının qalibi adına Finlandiya təmsilçisi (Veli Saarvinen və Wayne Likkanen) layiq görüldülər.

Gənclik idmanda şərtidir

III Qış Olimpiya Oyunları ilə əlaqədar Leyk-Plesid şəhərində fiqurlu konkisürmə yarışları üçün qapalı və süni stadion istifadəyə verilmişdi. Amerikalılar fiqurlu konkisürmə yarışlarında da yenilik etdilər: yarışlara əvvəlki kimi əsas deyil,

bilməyən polşalılar 1:4 hesabı ilə uduzaraq turniri tərk etdilər.

Kanada-ABŞ matçına 3000 yerə 7000 bilet satılmışdı. Birinci hissə 1:1 hesabı ilə başa çatdı. İkinci iyirminci deqiqədə tamaşaçıların alqış sədaları altında amerikalılar gözlənilmədən 2:1 hesabı ilə irəli çıxdılar. Lakin kanadalılar oyunun sonuna yaxın hesabı bərabərləşdirə bildilər. Gərgin mübarizə gedirdi. Əlavə vaxtın verilməsi də nəticəsiz qaldı. Hakimlər ikinci dəfə vaxtı uzatmalı oldular.

etibarən vətəninin idman şöhrətini yüksək zirvələrə qaldırılmışdı. Finlandiya ölkəsi üçün belə məşhur atletin idman alomini tərk etməsi Finlandiyanın olimpiadalarda qələbə şanslarını azaldırdı.

Norveç idmançısı İvan Ballanqrud ölkə yığmasının ona göstərdiyi etimadı doğruldaq 500, 5000 və 10 000 m məsafələrə yarışlarda Olimpiya çempionu adına qazanaraq hər üç məsafədə dünya rekordlarına imza atdı. Norveçli 1500 m məsafəyə yarışlarda gümüş medalla kifayətləndi.

Bu dəfə xizək yarışlarında norveçlilər məğlubiyyətlə üzləşdilər. Qələbə estafeti isveçlilərdə idi.

Tramplindən tullanma yarışlarında norveçlilər təşəbbüsü yenidən ələ aldılar. Olimpiya çempionu Birqer Ruud qızıl medalla fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxdı. Norveç təmsilçisi tramplindən tullanma üzrə iki növ yarışlarda yüksək nəticə göstərən yeganə idmançı idi.

Sonya Heni də zirvədədir

Fiqurlu konkisürmə yarışlarının Olimpiya çempionu adına yenə də məşhur Norveç idmançısı Sonya Heni layiq görüldü. İdmançı olimpiadanın üçüncü qızıl medalına yeni rekordla imza atdıqdan sonra sahib olur. Sonya Heniyə qədər bu rekordu vuran olmamışdı.

Hokkey turnirində məğlubedilməz kanadalıların ingilis hokkeyçilərinə uduzması

yaxından və diqqətlə izləməyə imkan verirdi.

Norveçlilər olimpiada yarışlarının ilk günündən idman mübarizəsinin onlar üçün asan olmayacağını başa düşmüşdülər.

Xizək yarışlarında bütün medalları İsveç idmançıları bölüşdürdülər. Martin Lundstryom 1-ci, Nils Estensson 2-ci, Hunnar Erikson isə 3-cü yeri tutdu. Norveç təmsilçiləri bu yarışlarda 9-cu yerlə kifayətlənməli oldular. İkinci Dünya müharibəsində Norveçin mühasirədə olması bu ölkədə idmanın inkişaf prosesinə öz mənfi təsirini göstərməyə bilməzdi.

Marafon yarışlarında da isveçlilər fərqləndilər. İsveç idmançıların payına 1 qızıl və 1 gümüş medal düşürdü.

Tramplindən tullanma yarışlarında bir-birinin ardınca qazılan qələbələr Norveç təmsilçilərinin ruh düşkünlüyünü aradan qaldırdı. IV "Ağ Olimpiada"nın çempionu Birqer Ruud bu yarışlarda yalnız gümüş medalla kifayətlənməli oldu.

Dağ xizəyi yarışları Fransa, Avstriya və İsveç idmançıların üstünlüyü ilə keçdi.

Konki yarışlarında Norveç olimpiyaçılarını yüksək texnika və fiziki hazırlığa malik olduqlarını bir daha sübuta yetirdilər. 500 m məsafəyə yarışların qızıl medalına norveçli Finn Helgesen layiq görüldü. Rekord nəticə (43,1 san.) nümayiş etdirən idmançı Olimpiya çempionu tituluна sahib oldu.

“Ağ olimpiadanın hərarəti” sərt qışın soyuğuna qarşı

ABŞ Prezidentinin təbriki

III Qış Olimpiya Oyunları 1932-ci ilin fevral ayının 4-də açıq elan edildi. ABŞ Prezidenti Franklin Ruzvelt radio vasitəsi ilə tədbir iştirakçılarını salamlayaraq onlara uğurlar arzuladı. Məşhur təyyarəçi Berd Olimpiya andı içdi.

Konki yarışlarında fikir ayrılığı yarandı

Amerikalılar konkisürmə yarışlarını başqa sistemlə aparmağı təklif edirdilər. Onlar atletika idman növündə olduğu kimi, əvvəlcədən qrup yarışlarının keçirilməsini və hər qrupdan ən yaxşı nəticə göstərən idmançının finala vəsiqə almasını məsləhət görürdülər. Norveç təmsilçiləri də yarışların ümumi start sistemində keçirilməsinə etiraz edirdilər. Skandinaviya idmançıları isə yeni sistemlə razılaşmaq istəmirdilər. Məşhur fin idmançısı, konki yarışlarının favoriti Klas Tunsberq də yarışların Amerika sistemi ilə keçiriləcəyi təqdirdə iştirak etməyəcəyini bildirdi.

Son nəticədə, Leyk-Plesid Olimpiya Oyunları Təşkilat Komitəsi bu mübahisəli məsələni ABŞ idmançıların xeyrinə həll etdi. Konki yarışlarında qazanan 4 medalın hamısına ABŞ təmsilçiləri layiq görüldülər.

Xizək yarışları da yeni sistemlə aparıldığına görə tamaşaçılarda yüksək maraq doğurmadı.

Hava şəraitinin pis keçməsi yarışlara mənfi təsir göstərdi

18 km məsafəyə xizək yarışlarının çətin və əlverişsiz hava şəraitində keçməsi idmançılara mənfi təsir göstərdi. Yarışdan qabaq qaçış yolu qarlı örtülsə də, temperaturun yuxarı olması qarın eriməsinə səbəb olurdu. Qeyri-adi hava şəraitinə hamıdan tez uyğunlaşan idmançı İsveç təmsilçisi Sven Utterstrem oldu. O, ən təhlükəli rəqiblərini arxada qoyaraq finiş xəttinə 2 deqiqə tez çatdı. Bu yarışlardan medalsız ayrılan Norveç idmançıları iki-növcülük yarışlarının qalibi oldular.

Hava şəraitinin əlverişsizliyi 50 km məsafəyə marafon yarışlarının keçirilməsinə imkan vermirdi. Belə ki, saatlarla yağın yağış ara vermirdi. Təşkilat Komitəsi məsləhətləşmələrdən sonra marafon yarışlarını dağlarda və qarı hələ də əriməyən meşə zolağında keçirməyi qərara

sərbəst proqramla start verildi. Kişilər arasında I yer uğrunda mübarizə üçqat Olimpiya çempionu, isveçli Gillis Qrafstryom və Avropa çempionu, gənc avstriyalı idmançı Karl Şefer arasında gedirdi.

Şefer əsas proqramda göstərdiyi gözəl oyunla tamaşaçıların diqqətini cəlb etmişdi. Lakin üstünlük sərbəst proqramla çıxış edən Qrafstryomda idi. O, 4-cü qızıl medala yaxın olduğundan əmin idi. Lakin zədəli dizi ona tam gücü ilə mübarizə aparmağa imkan vermirdi. Buzun keyfiyyətsizliyi isə isveçli fiqurçunun işini lap çətinləşdirmişdi. Çətinlikləri asanlıqla dəf edən gənc Karl Şefer təcrübəli isveçlini arxada qoyaraq özünün və ölkəsinin ilk qızıl medalını qazandı.

Fiqurlu konkisürən aktrisa

Qadınlar arasında fiqurlu konkisürmə yarışları məşhur Norveç idmançısı Sonya Heniyə görə bir gün gecikdirildi. S.Heni haqda film çəkən rejissor və kinooperatorlar kadrların yaxşı alınması üçün yarışların günəşli havada keçirilməsini istəyirdilər. Pərəstişkarlarının etimadını doğruldaq gözəl oyun nümayiş etdirən Heni idman karyerasında ikinci qızıl medala sahib oldu. Hakimlər kollegiyası idmançının oyununu ən yüksək balla qiymətləndirdi.

Fiqurlu konkisürmə yarışlarında cütlüklərin mübarizəsində Olimpiya çempionları ər-arvad Bryune də iştirak edirdi.

Leyk-Plesiddə keçirilən hokkey turnirində medal uğrunda cəmi dörd ölkə -Kanada, ABŞ, Almaniya və Polşa komandaları yarışdılar.

Hokkey matçında vaxtın 3 dəfə uzadılması da nəticə vermədi

Avropalı hokkeyçilər güclü rəqiblərə qarşılaşdıqlarını yaxşı başa düşürdülər. Hokkeyin vətəni Kanada və bu idman növü üzrə güclü inkişaf etmiş ABŞ yığmalarına qarşı mübarizə aparmaq olduqca çətin idi. Amma, heç olmasa, bürünc medal uğrunda yarışmağa dəyər idi.

Dördü bir finalda Kanada-ABŞ və Polşa-Almaniya komandaları görüşməli idi. Kanada Olimpiya yığmasının hesabında 10, amerikalıların isə 8 xalı var idi. Kanada hokkeyçilərinin məğlub olacağı təqdirdə, qızıl medal uğrunda mübarizədə ABŞ komandasının iştirakı gözlənilirdi. Eyni vəziyyət bürünc medal uğrunda mübarizədə Polşa yığmasına da aid idi. Mübarizəni axıra qədər davam etdirə

Vəziyyət dəyişilməz qalırdı: nəticə eyni idi. Üçüncü dəfə vaxt uzadılması da əsəb gərginliyindən başqa bir şeyə nail olmadı. Beləliklə, III Qış Olimpiya Oyunlarının hokkey turnirində Kanada-ABŞ matçı heç-heçə qurtardı. Kanada hokkeyçiləri buna qədər artıq dördqat Olimpiya çempionu idilər.

IV Qış Olimpiya Oyunları

6-16 fevral 1936-cı il (Qarmış-Partenkirhen)

IV Qış Olimpiya Oyunlarında 28 ölkədən 646 idmançı iştirak edirdi.

Proqram

IV Qış Olimpiya Oyunlarının proqramı genişləndirilmiş, bura 4x10 km məsafəyə xizək estafeti və dağ xizəyi idmanı üzrə ikinövcülük yarışları daxil edilmişdi. Proqramda ilk dəfə olaraq qadınlar arasında xizək yarışları da nümayiş etdirilirdi.

Nəticələr

IV Qış Olimpiya Oyunlarının favoritləri qış idman növlərinin vətəni Norveç təmsilçiləri oldular. Onlar bu möhtəşəm mübarizədə tam qələbə üçtünüyü ilə ümumi hesabda 15 medal -7 qızıl, 5 gümüş və 3 bürünc medal qazandı. Almaniya yığması 3 qızıl, 3 gümüş, İsveç 2 qızıl, 2 gümüş və 3 bürünc medalla kifayətləndilər.

Olimpiadanın favoritləri

Norveç idmançıları Qarmış-Partenkirhen-1936 Oyunlarının lideri tituluна layiq görüldülər. Təsədüfi deyil ki, norveçlilər 1933, 1934, 1935-ci illər dünya çempionatlarında yüksək nəticələrə imza atmışdılar.

Qarmış-Partenkirhendə keçirilən qış olimpiadasının konki yarışlarında Norveç yığma komandası bütün ümidlərini 32 yaşlı İvar Ballanqruda bağlamışdı. İdmançı Qarmış-Partenkirhen Olimpiadasında əvvəl ölkə və Avropa çempionu titullarına layiq görülmüşdü. Norveç təmsilçisi 5000 m məsafəyə yarışlarda dünya rekorduna imza atdı, 1500 m məsafəyə yarışlarda isə gümüş medalın sahibi olur.

İ.Ballanqrud yüksək nailiyyətləri və nəticələri ilə buz üzərində 25 il hökmranlıq edən həmyerlisi Oskar Matiseni və finlandiyalı məşhur idmançı Klas Tunsberq də kölgədə qoydu. Tunberqin idman alomini tərk etməsi Finlandiyanın idman həyatı üçün böyük zərbə idi. Çünki o, karyerasına başladığı ilk gündən

sensasiyaya səbəb oldu. Bu məğlubiyyətin əsas səbəbi İngiltərə yığma komandasının tərkibində kanadalıların üstünlüyü ilə izah olunurdu.

V Qış Olimpiya Oyunları

30 yanvar-8 fevral 1948-ci il (Sankt-Moris)

V Qış Olimpiya Oyunlarında 28 ölkədən 669 idmançı iştirak edirdi.

Proqram

Proqramda dəyişiklik edilməmişdi.

Nəticələr

Qeyri-rəsmi komanda hesabında 70 xalla I yeri İsveç (10 medal-4 qızıl, 3 gümüş və 3 bürünc), 68 xalla II yeri İsveçrə (9 medal-3 qızıl, 4 gümüş və 2 bürünc), 64, 2 xalla III yeri ABŞ (9 medal-3 qızıl, 4 gümüş və 2 bürünc) tutdu.

İkinci qış Olimpiadasının ev sahibi

V Qış Olimpiya Oyunları İsveçrənin Sankt-Moris şəhərində keçirildi. İdmançılar bu kurort şəhəri ilə hələ 1928-ci ildən tanış idilər. Sankt-Moris şəhəri II "Ağ Olimpiada"nın da ev sahibi olmuşdu.

Yarışlar keçirilən meydançada starter sinqalı ilə avtomatik işə salınan böyük xronometr qoyulmuşdu. Bu da tamaşaçılara və yarış iştirakçılarna yarışları

Məşhur idmançı Sonya Heninin daimi yaşayış üçün ABŞ-a köçməsi həmin ölkədə fiqurlu konkisürmə idmanının inkişafına böyük təkan verdi. Hollivudada dəvət olunan məşhur idmançının iştirakı ilə bir neçə film ekranlaşdırıldı.

Kişilər arasında fiqurlu konkisürmə yarışlarında gənc amerikalı idmançı Riçard Batton fərqləndi.

Qadınlar arasında konkisürmə yarışlarında isə dünya çempionu (Kanada) Barbara Ann Skott əsas proqramda yüksək nəticə göstərərək olimpiadanın qızıl

medalına layiq görüldü. Bu idmançı gözəl bədən quruluşu və idman hərəkətlərinin dəqiqliyi ilə tamaşaçıların və hakimlərin diqqətini cəlb etmişdi.

Fiqurlu konkisürmədə cütlüklərin yarışında Belçika idmançıları Mişlen Lanua və Pyer Bonyc ölkə idmanının aktivinə qızıl medal yazdırdılar.

Maraqlı hokkey matçı

Sankt-Moris stadionunun tribunaları hələ indiyə qədər bu qədər azarkeş görməmişdi. Onlar Kanada - Çexoslovakiya matçını izləməyə gəlmişdilər. Bu oyun Olimpiya turnirinin əsas matçı hesab edilirdi. Hesab bərabər başa çatdısa da, vurulmuş və buraxılmış şaybaların sayına görə qələbə Kanada yığma komandasına verildi.

(ardı var)

Saadət Hakiyeva

Ölkəmizdə Xocalı faciəsinə həsr olunmuş yarışlar təşkil olunub

Azərbaycan Qılıncoynatma Federasiyası (AQF) Xocalı soyqırımına həsr olunmuş açıq turnir keçirib. Federasiyanın zalında 13 nömrəli İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatları Uşaq-Gənclər İdman Məktəbinin açıq turniri başa çatıb. Oğlanlar və qızların iştirak etdiyi yarış sabıya, şpaqa və rapira növləri üzrə keçirilib. Yarışda 2004-2006-cı il, 2007-ci il və daha kiçik təvəllüdü yeniyetmələr iştirak ediblər.

Turnirdə 2004-2006-cı il təvəllüdü oğlanların yarışında Orxan Həsənlı, Ayxan Xasıyev və Məhəmməd Nuriyev birinci olublar. Qızların mübarizəsində Amaliya Məmmədova, Alla Quliyeva və Fidan Quliyeva fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıblar.

2007-ci il və daha kiçik təvəllüdü oğlanların mübarizəsində Murad Muradov, Mirxətai Məmmədov və İsmayıl Ələkbərov qızıl medala sahib olublar. Qızların yarışında Təranə Məmmədli və Xədicə Həsənlı fərqləniblər.

Qaliblər diplom və medallarla təltif olunublar.

İsmayılı Uşaq Gənclər İdman Şahmat məktəbində Xocalı faciəsinin 27-ci il dönümünə həsr olunmuş şahmat üzrə rayon birinciliyi keçirilib. Tədbir faciə qurbanlarının xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb.

İsmayılı Rayon Uşaq Gənclər İdman Şahmat Məktəbinin direktoru Nəriman Aliyev tədbiri giriş sözü ilə açaraq iştirakçıları salamlayıb və öz xatirəsinə Xocalı soyqırımının ağır-acı məqamlarını diqqətə çatdırıb.

İsmayılı Rayon Gənclər və İdman İdarəsinin rəisi Taleh Salehov, Təhsil Şöbəsinin həmkarlar komitəsinin sədri Hafiz Kərimov Xocalı faciəsi haqqında tədbir iştirakçılarına məlumat verib, bu faciənin gənclər və idmançılar tərəfindən dünyaya tanınması istiqamətində aktivliyin vacibliyini bildiriblər.

On doqquz şahmatçı İsmayılı Rayon Gənclər və İdman İdarəsinin diplom və medalları ilə təltif ediliblər.

Qəbələ rayon Gənclər və İdman İdarəsinin təşkilatçılığı ilə "Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümü" nə həsr olunan stolüstü tennis turniri təşkil edilib. Qəbələ Olimpiya İdman Kompleksində kişilər arasında keçirilən turnirin təşkilində məqsəd Xocalı soyqırımını həqiqətlərini ictimaiyyətin diqqətinə bir daha çatdırmaq, həmçinin yarış iştirakçılarının idman ustalıqlarının artırılması və təkmilləşdirilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

Turnir iştirakçıları öncə Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsinə bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər. Sonra tədbirin açılış mərasimində Qəbələ Gənclər və İdman İdarəsinin rəisi Fəxrı Soltanov çıxış edərək, Xocalı faciəsinin iki yüz ilə yaxın bir müddətdə erməni şovinist-millətçiləri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı müntəzəm olaraq həyata keçirilən etnik təmizləmə və soyqırım siyasətinin davamı və

ən qanlı səhifəsindən biri olduğunu diqqətə çatdırıb. Yarış iştirakçılarına nəzərində çatdırılıb ki, xocalılar hətta amansız soyqırım günündə də özlərinə əsl qəhrəman kimi aparmış, erməni-sovet hərbi birləşmələrinə qarşı qeyri-bərabər döyüşdə igidliklə vuruşmuş, düşmən qarşısında öyilməmiş, xalqımızın qəhrəmanlıq tarixinə şərəfli səhifələr yazmışlar.

Xatirə turnirində rayonun idarə, müəssisə və idman kollektivlərindən olan 20-dək idmançı gərgin oyun nümayiş etdiriblər. Yarışın nəticəsinə əsasən Ramiz Mirkamalov I yeri, Rübail Qarayev II yeri və Əli Hacıyev III yeri tutublar.

Qaliblərə rayon Gənclər və İdman İdarəsinin diplom və kubokları təqdim edilib.

Test xarakterli beynəlxalq turnir

Martın 14-dən 17-dək "Sərhədcı" İdman Olimpiya Mərkəzində X "Baku Open" beynəlxalq karate turniri keçiriləcək.

Azərbaycan Milli Karate Federasiyasından verilən xəbərə görə yarış, həmçinin 2020-ci ildə Bakıda keçiriləcək 55-ci Avropa

çempionatının təşkili üçün test xarakteri daşıyır.

Uşaqlar, yeniyetmələr, gənclər, böyüklər və veteranlar arasında keçiriləcək yubiley turnirində ondan artıq ölkədən karateçilərin iştirakı gözlənilir. Turnirin yüksək səviyyədə təşkil edilməsi üçün Dünya

Karate Federasiyasının (WKF) və Avropa Karate Federasiyasının (EKF) mütəxəssisləri, eləcə də, digər ölkələrdən beynəlxalq hakimlər dəvət olunub.

Fərdi kata və kumite üzrə yarışın ilk günü böyüklər və 35 yaşdan yuxarı veteranlar mübarizə aparacaqlar. Ertəsi gün 16-17 yaşlı və 21 yaşadək gənclər təlatimə çıxacaqlar. Martın 17-də 14-15 yaşlı yeniyetmələr, bazar günü isə 6-13 yaşadək uşaqlar döyüşəcəklər.

Turnirin açılış mərasimi martın 15-də olacaq. Yarışdan bir gün əvvəl - martın 13-də Dünya Karate Federasiyasının (WKF) Hakimlər Komitəsinin üzvü və Avropa Karate Federasiyasının (EKF) Hakimlər Komitəsinin sədri Alois Viesboeckin rəhbərliyi ilə beynəlxalq seminar keçiriləcək.

Peşəkarlar Qroznıda döyüşəcəklər

Martın 2-də Çeçenistanın paytaxtı Qroznıda kikkboxinq üzrə peşəkarlar arasında turnir keçiriləcək. Turnirdə ölkəmizi üç idmançı təmsil edəcək. Yarışlarda Ruslan Musayev (67 kq), Zöhrab Əzimov (67 kq) və Əsgər Rəhimov (57 kq) mübarizə aparacaqlar.

Qonşu ölkələr Azərbaycan çempionatında

Martın sonunda keçiriləcək vinq çun üzrə birinci açıq Azərbaycan çempionatında Türkiyə və Gürcüstan idmançıları da mübarizə aparacaqlar. Bu barədə Azərbaycan Vinq Çun Döyüş Sənəti Federasiyasının prezidenti Asif Sayadov KİV-ə müsahibəsində bildirib.

Ölkəmizdə vinq çun döyüş sənətinə böyük marağın olduğunu vurğulayan A.Sayadov qeyd edib: "Vinq çun döyüş sənətinin Azərbaycanda inkişafı istiqamətində 11 ildir çalışmağımıza baxmayaraq, federasiya səkkiz ay əvvəl fəaliyyətə başlayıb. Yığma komandanın heyətini formalaşdırmaq məqsədilə bir neçə gün əvvəl Bakı çempionatı təşkil etdik. Martda isə idmanın bu növü üzrə birinci açıq Azərbaycan çempionatı keçiriləcək. Sevindirici haldır ki, həmin turnirdə yerli idmançılarla yanaşı, Türkiyənin və Gürcüstanın Vinq Çun federasiyaları da təmsil olunacaqlar. Çempionatda Azərbaycanın 12 rayonundan 300-dən çox idmançı gəlini smayacaq".

İdmançılarımızın daha nüfuzlu turnirlərdə də iştirak edəcəklərini diqqətə çatdıran A.Sayadov bildirib ki, atletlərimiz mayın 4-9-da Sankt-Peterburqda keçiriləcək Avropa çempionatında mübarizə aparacaqlar. Bundan başqa, sentyabrın sonu - oktyabrın əvvəllərində Honkonqda təşkil olunacaq dünya çempionatında da təmsilçilərimiz iştirak edəcəklər. Federasiyanın mayda keçiriləcək Avropa çempionatında 11 idmançı ilə iştirak nəzərdə tutulur. Həmin yarışlara hazırlıq prosesinə artıq start verilib.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Vinq Çun Döyüş Sənəti Federasiyası ötən il iyulun 13-də rəsmi şəkildə fəaliyyətə başlayıb.

AFFA: xərəyə, iclasa gecikməyə, təhqirə görə cərimələnənlər

Bu həftə AFFA İntizam Komitəsinin (İK) iclası keçirilib. Yığıncaqda aşağı dəstədə baş verən qayda pozuntularına hüquqi qiymət verib. Belə ki, I divizionun XV turunun MOİK - "Turan Tovuz" matçında xərək daşıyan uşaqlar olmağına görə meydan sahibi klub 80 manat cərimə olunub. I divizionun XV turunun "Ağsu" - "Şüvəlan" matçında "Ağsu" klubunun 4 futbolçusu sarı vərəqə ilə cəzalandığı üçün klub 80 manat cərimə olunub.

Oyunun 88-ci dəqiqəsində "Şüvəlan"ın futbolçusu Kamran Əliyev ikinci sarı vərəqə alaraq meydanı kənarlaşdırdığı üçün 1 oyun cəzalanıb, klub 20 manat cərimə edilib.

"Şüvəlan" matçın protokolunu vaxtında təqdim etmədiyinə görə 80 manat cərimə ödəyəcək. I divizionun XV turunun "Səbail-2" - "Sumqayıt-2" matçında "Səbail-2"nin 4, "Sumqayıt-2"nin 5 futbolçusu sarı

vərəqə ilə cəzalandığı üçün hər iki klub 80 manat cərimə edilib.

"Sumqayıt-2" oyunöncəsi iclasa 7 dəqiqə gecikdiyinə görə klub 80 manat cərimə olunub.

Avstraliyalı tədqiqatçıların apardığı araşdırmalar nəticəsində kofein maddəsinin idmanda bərpəolma prosesini sürətləndirdiyi sübut edilib. Tədqiqatçıların fikrincə, ağır fiziki yüklərdən sonra kofein qəbul etmək orqanizm üçün xeyirlidir. Bu maddə özəllərdə qlükoza ehtiyatının artmasına səbəb olur.

Buna qədər aparılan tədqiqatlar göstərib ki, məşqdən əvvəl və sonra qəbul edilən kofein ancaq idmançının fiziki gücünün və dözümlüliyünün artmasına səbəb olur. Lakin avstraliyalı mütəxəssislər sübut ediblər ki, kofein qəbulu özəllə toxumalarının da bərpa olunmasına kömək edir.

Tədqiqatlar Avstraliyanın bir neçə aparıcı elmi tədqiqat mərkəzinin əməkdaşları tərəfindən həyata keçirilib. 7 idmançı üzərində aparılan təcrübə

Kofein idmanda bərpaolma prosesini sürətləndirir

bədən əvvəl velosipedçilər və velotrenajorlarda tam olaraq yorulana qədər məşq etmək tapşırılıb. Yorulan idmançılara məşqdən sonra axşam yeməyi verilib. Onların qəbul edəcəyi qidaların tərkibinə az miqdarda karbohidrat əlavə edilib. Bununla da, alimlər idmançıların özəllərində qlikogenin maksimum dərəcədə azalmasına şərait yaradıblar. Yorucu məşq səhəri gün təkrar olunub. Sonra idmançılar 2 qrupa bölünüblər. Hər iki qrupa dadı, rəngi və iyeyni olan, tərkibində yüksək miq-

darda zülal proteinlərin də səviyyəsini qaldırıb. Avstraliyalı alimlər bildiriblər ki, təcrübə zamanı yüksək dozalı kofeindən istifadə

bu eksperiment eynilə təkrarlanıb. Ancaq bu dəfə bütün idmançılara kofein tərkibli şirə verilib. Əzələ toxumalarından və qandan götürülən nümunələrin biokimyəvi müayinəsi göstərib ki, məşq prosesindən sonra idmançıların kofein qəbul etməsi nəticəsində özəllərdə qlikogenin yüksəlməsi çox sürətlə baş verir. Qlikogen əzələ toxumalarının "yanacağı" hesab olunur. Məlum olub ki, ağır məşqlərdən sonra kofein qəbul edən idmançılarda qlikogenin səviyyəsi 66 faizə çatıb. Eyni zamanda, kofein qanın tərkibində zülalların, insulinin, bözi

olunub (5-6 fincan möhkəm kofe həcminə). Beləliklə, "yaşıl qitə"nin elmi işçiləri kofeinin orqanizmə nə qədər faydalı olduğunu təsdiqləyiblər.

Qeyd edək ki, kofein 2004-cü ildə Beynəlxalq Antidoping Agentliyinin tərtib etdiyi qadağan olunmuş maddələr siyahısından çıxarılıb.

F U T B O L

“Atletiko” və “Mançester Siti” növbəti mərhələnin bir addımlığında

Fevralın 19-20-də Çempionlar Liqasında 1/8 final mərhələsində ilk qarşılaşmalara yekun vurulub.

Son oyun günündə də 2 matç keçirilib. “Yuventus” səfərdə “Atletiko”nun qonağı olub. Görüş Madrid klubunun 2:0 hesablı qələbəsi ilə yekunlaşıb.

Paralel keçirilən digər oyunda isə “Mançester Siti” “Şalke”nin qonağı olub. Matçda hesabı “şöhrətlilər” açsa da, meydan sahibləri fasiləyə 2:1 hesablı üstünlüklə yollanıblar. İkinci hissədə meydana azlıqda qalan Xosep Qvardiolanın komandası özünü itirməyib. 85 və 90-cı dəqiqələrdə rəqib qapısına yol tapan qonaqlar özmar qələbə qazanıb - 3:2.

Bir gün əvvəl keçirilən görüşlər də diqqət mərkəzində yayınmayıb. “Liverpul” doğma meydana “Bavariya”ni, “Lion” isə “Barselona”ni

qəbul edib. Hər iki görüşdə qapılara top vurulmayıb. Səfərdə qolsuz heç-heçə ilə razılaşan “Barselona” və “Bavariya” doğma azarkeşlər önündə 1/4 mərhələni keçmək niyyətindədir.

Bu komandalar arasında cavab matçları martın 14-15-də keçiriləcək.

Qeyd edək ki, 1/8 finalın mərhələsinin ilk oyunlarına fevralın 20-də “Şalke” - “Mançester Siti” və “Atletiko” - “Yuventus” görüşləri ilə yekun vurulacaq.

Çempionlar Liqası, 1/8 final mərhələsinin ilk oyunları

20 fevral

“Şalke” (Almaniya) - “Mançester Siti” (İngiltərə) - 2:3

Qollar: Serxio Aquero, 18 (0:1), Nabil Bentaleb, 38-pen. (1:1), 45-pen. (2:1), Leroy Sanc, 85 (2:2), Rahim Sterling, 90 (2:3)

Qırmızı vərəqə: Nikolas Otamendi, 68 (“Mançester Siti”, ikinci sarı vərəqə)

“Atletiko” (Madrid, İspaniya) - “Yuventus” (İtaliya) - 2:0

Qollar: Xose Ximenes, 78, Dieqo Qodin, 83

19 fevral

“Liverpul” (İngiltərə) - “Bavariya” (Almaniya) - 0:0

Baş hakim: Canluka Rokki (İtaliya)
Liverpul. “Enfild Roud” stadionu

“Lion” (Fransa) - “Barselona” (İspaniya) - 0:0
Baş hakim: Cüneyt Çakır (Türkiyə)
Lion. “Olimpik Lion” stadionu

Yaşlı futbol azarkeşləri nostalgiya ilə köhnə zamanları xatırlayır, “O vaxtlar “Neftçi” - “Neftçi” idi”, - deyirlər. Ələkbər Məmmədov, Kazbek Tuayev, Anatoli Banişevski, Adil və Yaşar Babayevlər, Valeri Hacıyev, Əli Rəhmanov, Səməd Qurbanov, Asaf Namazov, İskəndər Cavadov, İqor Ponomarev və digər oyunçuları yada salırlar.

“Neftçi”də bir futbolçu da vardı.

Məşqçilərin, oyunçularının və ən əsası - azarkeşlərin sevimlisi.

Yüksək texniki, sürətli futbolçu, onbir metrlik cərimə zərbələrini qazanmaq üzrə mütəxəssis.

SSRİ idman ustası, Rusiyanın əməkdar məşqçisi Rafiq Əlizadə.

Rəqib komandanın cərimə meydançasında sanki dünən yıxılmışdı...

İllər ötür...

Fevralın 19-da onun 70 yaşı tamam olub.

...Rafiq Əlizadə “Neftçi”yə “bürünc” 1966-cı ilin sonlarında cəlb olunmuşdu. 1967-ci ilin mayında Çel-yabinsk “Lokomotiv”i ilə kubok qarşılaşmasında debüt edən gənc futbolçu ilk oyunundaca qol vurmuşdu.

1968-ci ildən isə Rafiq mütəmadi olaraq əsas komandada yer almağa başladı, güclülər dəstəsində 29 oyunda meydana çıxaraq 1 qol vurdu. O vaxt onun 19 yaşı vardı. Həmin dövrdə SSRİ-nin yeniyetmələr yığmasına da çağırılmışdı.

- Gör, necə şəxsiyyətlərlə meydana çıxırdım: Banişevski, Bruxti, Semiqlazov... “Neftçi”də əla futbolçular vardı. Eh, gəncliyim, gəncliyim. Onda hər şeyi qiymətləndirə bilsəydim. Güman edirdim, hər şey daimidir.

...1973-cü ildən “Neftçi” güclülər dəstəsini tərk edərək 1-ci liqada oynamağa başladı. Az sonra Rafiqi əsgər forması geyinməyə məcbur etdilər. O, həmin günləri belə xatırlayır:

- Mən yerimirdim, ayaqlarımı yerlə güclə sürüyürdüm. Butslardan sonra əsgər çəkmələrinə gözmək çox çətindir.

Doğrudur, onun əziyyətləri çox çəkmədi, ordu komandasında çıxış etməyə başladı. O vaxtlar Odessanın Ordu İdman Klubu (SKA) Odessada məskunlaşsa da, “Zvezda” və sonra Tiraspol şəhərinin komandası adları ilə Moldovada, Tiraspolda çıxış edirdi. Rafiq Əlizadə bu komandanın heyətində 1974-cü ildə SSRİ-nin 2-ci liqasında 5 qol vurdu.

Bir dəfə döyüşçü-futbolçunu bir general yanına çağırmışdı. Ona deyəndə ki, qəbul otağında Rafiq Hüseyin oğlu Əlizadə gözləyir, general ciddi şəkildə göstəriş verdi: “Qoy, gəlsinlər, amma bir-bir”.

1974-cü ildə Odessanın digər komandası “Çernomorets” ölkə çempionatında 3-cü yeri tutdu və növbəti mövsüm UEFA kubokunda oynamaq hüququ qazandı. Komandaya bizim Əhməd Ələsgorov başçılıq edirdi. O, heyəti gücləndirmək məqsədilə “Neftçi”dən yaxşı tanıdığı Rafiqi də “Çernomorets”ə çağırdı.

1975-ci ildə avrokuboklarda debüt edən Odessa təmsilçisi elə ilk mərhələdə İtaliyanın “Latsio” komandası ilə qarşılaşdı. Güclü rəqibə öz meydanında 1:0 hesabı ilə qalib gələn “Çernomorets”in heyətində bizim Rafiq Əlizadə öz oyununu İtaliya millisinin tanınmış hücumçusu, sonralar Nyu York “Kosmos”unda Pelenin oyuncağı olmuş Giorgio Chinagliani kölgədə qoydu. Və UEFA kubokunda çıxış edən ilk azərbaycanlı kimi tarixə düşdü...

1976-cı ildə Rafiq “Neftçi”yə qayıtdı və komandanın güclülər dəstəsinə vəsiqə qazanmasına kömək etdi. Ardıcıl yeddi mövsüm Bakıda oynadıqdan sonra, nəhayət, 1982-ci il mövsümünün sonunda doğma komanda ilə vidadlaşdı. Bir müddət futboldan ayrı qalsa da, sonra məşqçi işlədiyi Bakının “Termist” komandasının heyətində 40 yaşında meydana çıxdı və hətta bir qol da vurdu...

Ümumiyyətlə, Rafiq Əlizadə çox nadir hallarda fərqlənirdi. O, başqaları üçün imkan yaratmağa çalışırdı.

Əlizadə 211 rəsmi oyunda “Neftçi”nin formasını geyinib və rəqib qapılarında 13 top keçirib.

Onun 1980-ci ildə Moskva “Dinamo”su ilə matçın 86-cı dəqiqəsində vurduğu qolla komandaya qələbə qazandırdığı, 1982-ci ildə Leninqradda “Zenit”lə qarşılaşmanın 90-cı dəqiqəsində isə dəqiq zərbə ilə komandanı məğlubiyətdən xilas etdiyini də xatırlamaq olar.

Onun qazandığı onbir metrlik zərbələrdən də neçə qollar vurulub...

- Bir dəfə matç ərəfəsində “ürəyiyumşaq” hakimlərdən biri mənə ciddi şəkildə dedi: “Yoldaş Əlizadə, cərimə meydançasında sizin ayağınızı çilik-çilik etsələr də, fit verən deyiləm, bunu yaxşı bilin”. Fit verməməyə onun nə haqqı var? Rəqibin cüssəli futbolçuları mənə öz cərimə meydançalarından qucaqlarında ehtiyatla çıxaranda, yəqin, düşünürdülər ki, məsələ penalti ilə nəticələnə bilməz. Uşaqların əməyinə heyf, nahaq zəhmət çəkmişdilər.

Rafiq Əlizadə 1991-ci ildən Moskvada yaşayır. İki övladı və 4 nəvəsi var.

O, ötən əsrin 90-cı illərindən ömrünü futzala bağlayıb. Əvvəlcə, oyunçu kimi qüvvəsini sınayıb, məşqçi də olub, uzun müddət Moskvanın məşhur “Dina” klubunda idman direktoru, sonra vitse-prezident işləyib.

Onu “Napoli”nin azarkeşləri alqışlamışlar

Yeri golmişkən, “Dina”ni yaratmaq fikri klub prezidentinin ağına məhz Bakıda, SSRİ yığmasının məşq toplanışında gəlib. Komandanın rənglərindən birinin yaşıl (İslamın rəngi, qələbə rəngi kimi) olmasını da məhz həmyerlimiz təklif edib.

Rafiq Əlizadənin futzala gəlişi isə ümumittifaq yarışlarına qatılan “Neftçi”nin veteranlar komandasına cəlb olunması ilə başlayıb. 1991-ci ilin ölkə çempionatında 8 qol vurub, belə nailiyyət 42 yaşında heç kimə müyəsər olmayıb! Nəticədə, SSRİ yığmasına dövlət alb, böyük futbolda qismət

ötürmə verdi, amma Banişevski hər iki halda topa çata bilmədi. Əgər bu epizodlarda qol vurulsaydı, səfərdə məşhur kluba qalib gələcəkdik. Ümumiyyətlə, Əlizadə həmin matçda çox yaxşı oynadı və bizim üçün fərəhli ki, yerli azarkeşlər onu alqışladılar.

1969-cu ildə Rafiqin Küveytdə yerli milli komanda ilə oyunda vurduğu qol da yadımdadır.

Bəxtiyar Qulamov, “Neftçi”nin keçmiş müdafiəçisi:

- Rafiqi 15-16 yaşlarından tanıyıram. O vaxt “Lokomotiv” cəmiyyəti komandasının heyətində birlikdə Bakı

olmasa da, futzalda 2 oyunda ölkənin əsas komandasının formasını geyinib.

1999-cu ildə tarixində ilk və hələ ki, sonuncu dəfə Avropa çempionluğunu qazanan Rusiya yığmasının köməkçi məşqçisi olub. Hazırda isə Rusiya Mini-Futbol Assosiasiyası Məşqçilər Şurasının üzvü, Veteranlar Komitəsinin sədr müavini.

- Düzdür, mənə futbolçu kimi çempionluq yaşamaq qismət olmayıb. Amma diqqətdən kənar qalmamışam - necə də olsa, 10 ildən çox “Neftçi”nin formasında meydana çıxmışam və respublikanın şərəfi uğrunda oynamışam. Bununla fəxr edim!

Vaxtilə Rafiq Əlizadə ilə birlikdə “Neftçi”də oynamış, indi mərhum futbolçular - Əli Rəhmanov və Bəxtiyar Qulamovun 20 il əvvəl onun haqqında dediyi fikirləri təqdim edirik.

Əli Rəhmanov, “Neftçi”nin keçmiş kapitanı:

- Rafiq Əlizadə Azərbaycan futbolunun parlaq ulduzu olub. Əla driblinqə, yüksək sürətə malik idi. Hücumameylli yarım müdafiəçi idi, rəqibin cərimə meydançasında xüsusilə təhlükəli olurdu. Emosional, eyni zamanda, sərbəst oyunçu idi.

1977-ci ildə İtaliyada “Napoli” ilə yoldaşlıq matçı keçirirdik. Rafiq driblinq edərkən iki dəfə sağ cinahdan rəqibin cərimə meydançasına gözəl

çempionatında oynamışdıq. Sonra yollarımız ayrıldı: o, “Neftçi”yə getdi, mənə “Dinamo”da, başqa komandalarda çıxış etdim. 1972-ci ildən yenidən bir komandada oynadıq.

Bütün 90 dəqiqəni oynamağa fiziki gücü çatmırdı, ona görə də, əsasən, ikinci hissənin ortalarında meydana çıxırdı. Buna baxmayaraq, oyunda olduğu 15-30 dəqiqə ərzində var qüvvəsi ilə mübarizə aparırdı. Çox cəld idi. Azarkeşlər onun adını “onbir metro” qoymuşdular, çünki rəqibin cərimə meydançasına girəndə müdafiəçilər Rafiqi ancaq qaydaları pozmaqla saxlaya bilirdilər.

Çox təmiz, gözəl insandır. Heç kimə pislənməyib, ona görə də kimə Rafiq barədə pis danışa bilməz. Uşaqların, böyüklərin böyük kimidir, bir sözlə, sadə adamdır. Dost üçün canını verən oğlanlardandır.

O, həm də zərəfatlı və lətifə danışmağı sevəndir. Rafiqlə bağlı çox məzəli əhvalat söyləmək olar. Məsələn, 1972-ci ildə “Neftçi”nin heyətində yoldaşlıq oyunları keçirmək üçün Afrikada (Qambiya, Qana, Toqo) olmuşduq. İstirahət günlərinin birində bizi cəngəlliyə gözməyə apardılar. Yanımızda iki qaradərili müşayiətçi də vardı, amma, düzü, qarşımıza hər an vəhşi heyvan çıxacağından qorxurduq: ilk dəfə idi ki, belə yerdə olurduq. Rafiq qorxmadığını göstərmək üçün dəstədən qabağa düşdü. Bizdən 15-20 metr aralanmışdı ki, birdən qışqıraraq qaçmağa başladı. Sən demə, ilan görülmüş. Sonralar bu hadisəni xatırlayıb onunla zərəfat edirdik.

Rasim Mövsümzadə

Dünya idmanını

Fransa yığması "Mercedes"i qabaqladı

Monakoda idman "Oskar"ı adlandırılan "Laureus World Sports Awards" mütəbər mükafatının illik təqdimetmə mərasimi keçirilib. Tədbirdə 2018-ci

Qadınlar arasında ən yaxşı idmançı adına ABŞ gimnastı Simona Baylz sahib olub. O, bu nominasiyada iki tennisçi Anjelik Kerber və Simon Halepi qabaqlayıb.

İlin "sıçrayışı" nominasiyasına yaponiyalı tennisçi Naomi Osaka layiq görülüb. Yaponiyalı idmançı ardıcıl iki dəfə "Australia Open" turnirinin qalibi olub.

Futbol üzrə Fransa millisi ilin komandası seçilib. Fransızlar 2018-ci ildə Rusiyada keçirilən dünya çempionatının qalibi adı qazanıblar. Fransa yığması Formula 1 üzrə dünya çempionatında çıxış edən "Mercedes" komandasını və "Real Madrid" futbol klubunu qabaqlayıblar.

Futbolun inkişafındakı xidmətlərinə görə, İngiltərənin "Arsenal" klubunun sabiq baş məşqçisi fransalı mütəxəssis Arsen Venqer mükafata layiq görülüb.

Qeyd edək ki, "Laureus World Sports Awards" illik mükafatı 2000-ci ildən başlayaraq təqdim edilir.

ildə fərqlənən idmançıları adları açıqlanıb. İlin ən yaxşı idmançısı adını serbiyalı tennisçi Novak Çokoviç qazanıb. O, karyerası ərzində dördüncü dəfə bu mükafata layiq görülüb.

NBA ulduzları püşkatma üçün Çinə yollanırlar

5 qat NBA çempionu Kobi Brayant basketbol üzrə dünya çempionatının püşkatma mərasimində iştirak edəcək. Bundan başqa həmin tədbirdə basket-

bol ulduzu Yao Minin də iştirakı gözlənilir. Mərasim martın 16-da Şençendə təşki olunacaq.

Qeyd edək ki, builki dünya çempionatı avqustun 31-dən sentyabrın 15-nə qədər Çində keçiriləcək. Bu yarışda fərqlənən komandalar Olimpiya oyunlarına vəsiqə əldə edəcək.

74 yaşında vəfat etmiş Məhəmməd Əli ağır çəkiddə üç dəfə dünya çempionu olmuş yeganə boksçu idi. Az qala 20 illik idman karyerası ərzində o, 56 döyüşdə qalib gəlmişdi və bunlardan 37-sini nokautla etmişdi.

Müəllifliyi qəbul etməzdən əvvəl adı Kassius Markellus Kley olan əfsanəvi boksçu 1942-ci il yanvarın 17-də ABŞ-ın Kentuki ştatının Luisvill şəhərində anadan olub. Atası tərbiyəçi rəssam, anası isə evdar qadın idi. 12 yaşında boksla məşğul olmağa başlayan Məhəmməd Əli qısa zamanda "National AAU" və "Qızıl Əlcək" çempionatlarının qalibi olub.

İlk dəfə 1960-cı ildə Yaponiyanın Tokio şəhərində keçirilən XVII Yay Olimpiya Oyunlarında yüngül çəkiddə qızıl medal qazanaraq peşəkar liqaya qoşulub. Olimpiya Oyunlarındakı qələbədən sonra Əli peşəkar boksçu karyerasına başlayıb. Bu karyera ərzində o, müntəzəm qələbələr qazanıb və özünüreklamın unikal nümunələrini göstərib.

Adını və dinini dəyişdi

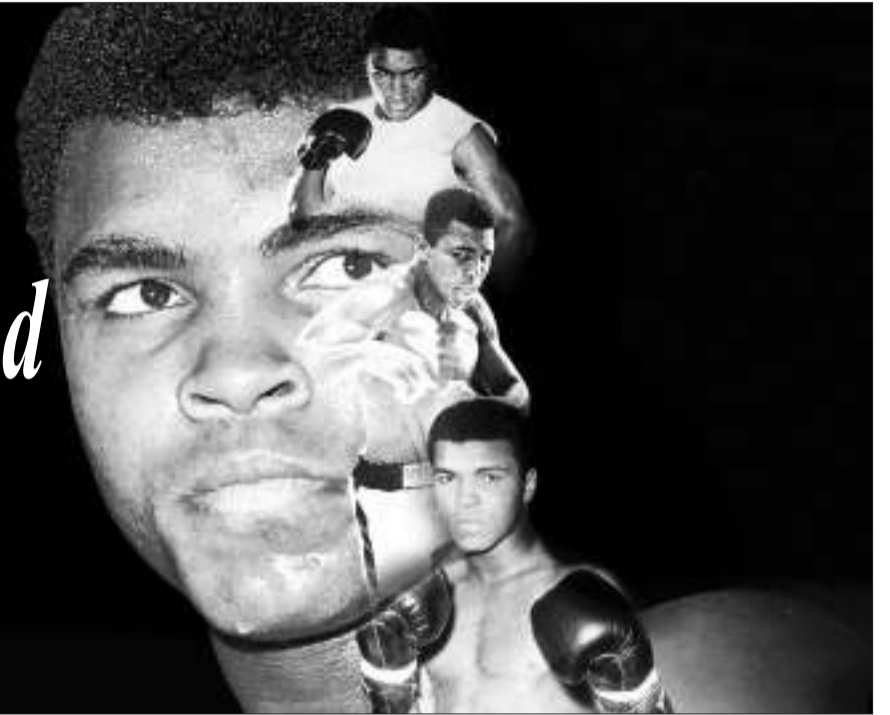
Dünya çempionu titulu isə 4 il sonra, 1964-cü ilin fevralında alıb. O, Sonny Listona 6-cı raundda qalib gələrək ağır çəkiddə dünya çempionu tituluna layiq görülüb. Növbəti üç ildə 9 yarışda qalib gələrək bu titulu qoruyub. Həmin vaxtdək peşəkar boksçu kimi onun cəmi 12 görüşü olmuşdu. Boksçu bu döyüşlərin hamısında qalib gəlmişdi.

1964-cü ildə əfsanəvi boksçu adını və dinini dəyişərək Məhəmməd Əli edib. Bu addım onu həmin vaxt ABŞ-da genişlənməkdə olan qaradərili müsəlman hərəkatı sövq etmişdi.

Əli 9 uğurlu döyüşdən sonra 1967-ci ildə orduda xidmətdən imtina etməsi ilə əlaqədar çempion titulundan məhrum edilmiş, ona ABŞ ərazisində yarışmaq, habelə xaricə səfər etmək qadağan olunmuşdu. Orduda xidmətdən imtina etməsi onun karyerasında birinci mərhələnin sonu olmuşdu. Dünya Boks Assosiasiyası onun çempion titulu alıb Corc Freyzerə vermişdi. Əli həbsxanaya düşməmək üçün cərimə ödəməli və idman karyerasını dayandırmalı olmuşdu.

O, 1974-cü ilin oktyabrında Zairdə keçirilən döyüşün səkkizinci raundunda Corc Formeni nokouta salaraq ağır çəkiddə dünya çempionu titulu özünə qaytarmışdı. Əlinin o zaman 32 yaş vardı və o, çempion

Böyük Məhəmməd Əli

titulunu qaytara bilmiş ikinci boksçudur.

Əli bir neçə ildən sonra ringə qayıtmış və 1974-cü ildə Co Freyzer üzərində parlaq qələbə qazanmışdı. Buna baxmayaraq dünya çempionu titulu ona qayıtmamışdı. Belə ki, bundan əvvəl Co Freyzer çempion titulu Corc Formenə uduzmuşdu. Bu idmançını da yolundan kənarlaşdıran Məhəmməd Əli titulu qaytara bilmişdi.

1975-ci ilin oktyabrında Co Freyzer çempion titulu qaytarmaq üçün Manilada Məhəmməd Əli ilə ringə çıxmış, lakin uğur qazana bilməmişdi.

10 uğurlu döyüş keçirdikdən sonra 1978-ci ildə çempion titulu Leon Spinkso uduzub. Səkkiz ay sonra, 1978-ci ildə Spinkso qalib gələrək təkrar döyüşdə 3-cü dəfə çempion titulu qaytarıb, lakin 1979-cu ildə karyerasının bitdiyini elan edib. 1980-ci ildə Larry Holmeslə çempionluq döyüşü üçün idmana qayıdıb; Əli döyüşü 10-cu raundda başa çatdırıb. 1981-ci ildə Trevor Berbiklə daha bir uğursuz döyüşdə olub.

Əli döyüşdən əvvəl bir qayda olaraq rəqibin necə məğlub olacağını deyər və bu, adətən baş verirdi.

Brejnevdən bahalı hədiyyə

1978-ci ildə soyuq müharibənin ən qızgın vaxtında Məhəmməd Əli SSRİ İdman Komitəsinin dəvəti ilə Sovet İttifaqına gəlmişdi. Burada ona daha çox "sülh və qaradərillərin hüquqları uğrunda mübariz" kimi baxır, lakin, əlbəttə, boksçu kimi hörmət edirdilər. Sovet televiziyası onun ağır çəkili sovet boksçuları Pyotr Zayev, Yevgeni Qorstkov və İqor Visotski ilə sparringlərini (məşq tipli yoldaşlıq görüşü) yayımlamışdı.

Şahidlər xatırlayırlar ki, bunlar, əlbəttə əsl döyüş deyildi və bunlardan hər birində Əli müxtəlif stillər nümayiş etdirir və bəzən özünü dəliliyə qoyurdu. Üç dəqiqəlik raundlar Zayevin qələbəsi, Əlinin Qorstkova məğlubiyəti və Visotski ilə heç-heçə hesabı ilə başa çatmışdı.

İdmançını şəxsən Brejnev qəbul etmiş, ona özünün "Kiçik torpaq" kitabını və "yadigar saat" bağışlamışdı. Bütün bunlar barədə Məhəmməd Əli vətəne qayıtdıqdan sonra keçirdiyi mətbuat konfransında danışırdı. Lakin sovet mətbuatı həmin səfər zamanı onun Özbəkistanda olmasından, Uluqbəylin rəsədxanasına və məscidə baş çəkdiyindən bir kəlmə də danışmamışdı.

Həyatda da döyüşçü

1976-cı ilin payızında Əli böyük idmandan getmək və

özünü dinə həsr etmək planlarını açıqlamışdı. İctimaiyyət bu bəyanata inanmamış və doğrudan da, bir qədər sonra o yeni döyüş elan etmişdi.

1978-ci ildə keçirilən matçda Əli daha gənc Leon Spinkso uduzmuş, lakin 8 aydan sonra xal hesabı ilə inamlı qələbə qazanaraq titulu geri qaytarmışdı. Bir çoxları onun öz karyerasını çempion kimi başa vurmasını arzulasalar da, boksçu bu qərarı elə hey təxirə salır, vaxtının çoxunu həm də kinematografiyaya həsr edirdi.

Lakin 1980-ci ildə Larri Holmes və 1981-ci ilin dekabrında Trevor Berbikə məğlub olduqdan sonra Əli öz idman karyerasının başa çatdığını elan etdi.

1984-cü ilin aprelində Əli bəyan etmişdi ki, öz məşhurluğundan dinini təbliğ etmək üçün istifadə edəcək, lakin indi medianın diqqəti daha çox onun səhətinə yönəlmişdi. Onda nitq çətinliyi yaranmış, yerisi qətiyyətini itirmiş, hal-sızlıq əmələ gəlmişdi. Həkimlər Əliyə "Parkinson" diaqnozu qoymuşdular, amma vəd etmişdilər ki, o dərmanlarını qəbul etsə nisbətən normal həyatını yaşaya biləcək.

1989-cu ilin oktyabrında Corc Formen və Co Freyzerlə birlikdə "Həmişə çempion" filminin reklam kampaniyasında Əli xəstəliyin aşkar təsirinə baxmayaraq koskin ağıl nümayiş etdirməkdən yorulmadığını göstərmişdi.

Böyük idmandan getdikdən sonra Məhəmməd Əli xeyriyyə aksiyalarında fəal iştirak edir, keçmiş idmançılar, habelə Çikaqoda onun adını daşıyan müsəlman məktəbi üçün vəsait toplayırdı.

O, 1980-ci ildə prezident Cimmi Karterin Afrikadakı xüsusi nümayəndəsi kimi Moskvada keçirilən Olimpiya Oyunlarının boykotunu dəstəkləməyə çağırmışdı.

Məhəmməd Əli Sülh Korpusu Məşvərət Şurasının üzvü, Banqaladəşin Çikaqodakı fəxri konsulu olmuşdu. Əfsanəvi boksçu 4 dəfə evlənib və 6 uşağı olub (uşaqların 4-ü ikinci, 2-si isə üçüncü nikahdandır). Qızı Leyla Əli tanınmış boksçudur.

2001-ci ildə Hollivud studiyası boksçunun həyatı ilə bağlı "Əli" adlı film çəkib.

Məhəmməd Əli 2016-cı il iyunun 3-də 74 yaşında dünyasını dəyişib.

Şəhifəni hazırladı:
Saadət Hakiyeva

olimpnews.az - **sizin saytınız**

MILLİ OLİMPİYA KOMİTƏSİ

FACEBOOK - da

Sizin reklamınız burada

olimpnews.az

www.olimpnews.az

BUENOS AIRES 2018

YOUTH OLYMPIC GAMES

YOGA

Qəzet Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Hüquq Şöhrətlər Dövlət Qeydiyyatı üzrə Bakı Bölgə Şöbəsinə qeydiyyatdan keçib. Qeydiyyat N R-168

AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ BANKI
VÖEN 9900001881
H/H AZ791BAZ38090019449333849204
M/H AZ03NABZ01350100000000002944
KOD 805722
VÖEN 1500306421

Təqdim olunmuş materiallar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər. Redaksiya reklam materiallarının məzmununa görə məsuliyyət daşımır.

Qiyamət 40 qəpikdir. Qəzet "Olimpiya dünyası"nın kompüter mərkəzində yığılır, şəhifələndir və "CBS" mətbəəsində (Şərifzadə küçəsi, 3. tel: 447-75-05(04)) çərşənbə axşamı çap edilir.

DİQQƏT!
Qəzetimizin materiallarından istifadə edərkən "Olimpiya dünyası"na istinad etmək zəruridir.

E-mail:
olimpiya_dunyasi@mail.ru
Ünvan:
Bakı şəhəri,
2-ci sülh döngəsi, 2a.
Tel.: 564-90-49;
564-74-19